„Satul este tipul rezumativ, sinteza neamului.".
- Dimitrie Gusti -

POENĂREI

-STRĂBUNA VATRĂ NATALĂ-

AN V • NR. I (V) • 19 IULIE 2009 •

ÎNTÂLNIREA FIILOR SATULUI POENĂREI

–16 AUGUST 2008 –

PREOTUL
NICOLAE ANDREESCU

PREOTUL
IOAN CONSTANTINESCU

EI S-AU JERTFIT ÎN LUPTA
PENTRU LIBERTATEA NEAMULUI ROMÂNESC !

ÎNVĂȚĂTOR
GHEORGHE POPESCU

BACIUL
NICOLAE SORESCU

MARTIRI AI LIBERTĂŢII

În cronica rezistenţei antitotalitariste din România, operaţiunile iniţiate de către Gruparea de partizani «Haiducii Muscelului», coordonată de Gheorghe Arsenescu, colonel în Armata regală, constituie un episod de referinţă al luptei împotriva regimului comunist instaurat prin forţă, de către trupele sovietice „eliberatoare". Rezistenţa armată anticomunistă de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş se situează, prin intensitatea operaţiunilor organizate, prin durata considerabilă a activităţii grupului de partizani [1948-1958] şi prin aria geografică în care au acţionat membrii săi, între manifestările antitotalitariste de amploare din România. În confruntarea inegală cu aparatul represiv al statului comunist totalitar, au căzut eroic la datorie numeroşi fii ai plaiurilor muscelene, menţinând, prin exemplul lor, nestinsă, flacăra vie a speranţei în reîntronarea idealurilor de libertate pe pământul patriei. Acum 50 de ani, în noaptea de 18 spre 19 iulie 1959, membrii activi ai formaţiunii de partizani «Haiducii Muscelului»: Toma şi Petre Arnăuţoiu, preoţii ortodocşi: Nicolae Andreescu, Ioan Constantinescu şi Ion Drăgoi; învăţătorii: Ion Mica, Alexandru Moldoveanu, Nicolae Niţu şi Gheorghe Popescu, precum şi ţăranii: Nicolae Băşoiu, Titu Jubleanu, Benone Milea, Constantin Popescu, Ioan Săndoiu, Nicolae Ticu-Sorescu şi Gheorghe Tomeci au fost executaţi, la Închisoarea Jilava, printr-o sentinţă odioasă, ca „elemente duşmănoase care au organizat bande teroriste în nordul fostelor judeţe Argeş şi Muscel, pentru a desfăşura o activitate contrarevoluţionară împotriva statului şi regimului democrat-popular". Pentru „crima" de a fi sprijinit material şi moral, lupta pentru libertate a partizanilor din Munţii Făgăraş, tribunalele militare ale regimului comunist au condamnat sute de patrioţi din zonă, sentinţele totalizând peste 2000 de ani de temniţă.

Se împlinesc **50 de ani**, de când, în sângeroasa noapte de 19 iulie 1959, au fost seceraţi de gloanţele securiştilor, la Închisoarea Jilava, cei mai demni dintre cei mai demni fii ai satului Poenărei, trupurile lor crunt schingiuite de către torţionari, în timpul unor îngrozitoare anchete, fiind aruncate într-o groapă comună, în loc ascuns şi acum urmaşilor acestor eroi, care ar fi vrut să le ştie mormântul, pentru a pune o lumânare la căpătâiul lor, spre odihna sufletelor şi spre recunoaşterea sacrificiului lor suprem în lupta împotriva comunismului.

S-au jertfit în această luptă pentru libertate:

† Preotul NICOLAE ANDREESCU

fiu al lui Nicolae şi al Paraschivei Andreescu, născut în satul Poenărei, la 20 februarie 1918. A urmat şcoala primară în Poenărei, Seminarul Teologic din Curtea de Argeş [1930-1938], Facultatea de Teologie din Bucureşti [1939-1944]. A fost hirotonit preot, slujind la bisericile ortodoxe din: Maglavit, judeţul Dolj [1943-1947], Aninoasa, judeţul Muscel [1948-1950], Nucşoara [1950-1958]. Teolog cu preocupări culturale susţinute; predicator avizat în combaterea ateismului promovat de regimul comunist.

† Preotul IOAN CONSTANTINESCU

fiu al lui Gheorghe şi al Victoriei Constantinescu, născut în satul Cerbureni, comuna Valea Iaşului, judeţul Argeş, la 19 octombrie 1906. A urmat şcoala primară în satul natal şi Seminarul Teologic din Curtea de Argeş. Preot cărturar, autor al unor importante studii cu conţinut moral-religios şi metodic, publicate în periodice bisericeşti din perioada interbelică, a înălţat, împreună cu enoriaşii săi, în anii 1937-1943, monumentala Biserică de lemn «Cuvioasa Paraschiva» din satul Poenărei. A fost implicat continuu în acţiunile cultural-obşteşti care vizau ridicarea gradului de civilizaţie a comunităţii săteşti pe care a păstorit-o cu demnitate, constituind un exemplu de moralitate desăvârşită pentru enoriaşi.

† Învăţătorul GHEORGHE POPESCU

fiu al lui Gheorghe şi al Paraschivei Popescu, născut în satul Poenărei, la 19 aprilie 1902. A urmat şcoala primară în satul natal şi Şcoala normală de învăţători din Piteşti. Ofiţer în rezervă din Armata regală română. Un excelent învăţător care a pregătit temeinic generaţii succesive de elevi în şcolile în care a funcţionat; director al Şcolii primare din Poenărei. Autor al unei piese de teatru pentru copii, dirijor apreciat al corului şcolar din sat; preocupat de păstrarea nealterată a folclorului literar şi coregrafic local tradiţional.

† Baciul NICOLAE TICU-SORESCU

fiu al lui Iordache şi al Paraschivei Sorescu, născut în satul Poenărei, la 23 iulie 1900. A absolvit Şcoala primară din satul Poenărei, cu rezultate remarcabile la învăţătură. Gospodar desăvârşit, a fost un crescător de oi renumit în zonă, cunoscut, mai ales, în calitatea sa de baci la stâne din Munţii Făgăraş.

Se împlinesc 50 de ani, de când, tribunalele militare ale regimului comunist au condamnat la muncă silnică sau închisoare corecţională, confiscându-le averile agonisite prin muncă, pe luptătorii anticomunişti din satul Poenărei, pentru „crima" de a fi sprijinit, material şi moral, lupta pentru libertate a partizanilor din Munţii Făgăraş:

- ANDREESCU N. MARIA – născută la 28 ianuarie 1923; soţia preotului Nicolae Andreescu; 15 ani muncă silnică şi confiscarea totală a averii;
- CONSTANTINESCU GR. JUSTINA – născută la 12 aprilie 1912; soţia preotului Ioan Constantinescu; 15 ani muncă silnică şi confiscarea totală a averii;
- CONSTANTINESCU-PREDUŢ I. IULIANA – născută la 16 iunie 1929, profesoară, fiica preotului Ioan şi a Justinei Constantinescu; 12 ani muncă silnică şi confiscarea totală a averii. Arestată, deşi era gravidă în luna a şaptea, a născut, în Închisoarea Văcăreşti, la 18 septembrie 1958, o fetiţă: Justina-Libertatea;
- DIACONU I. IOAN – născut la 10 noiembrie 1925; agricultor; 15 ani închisoare corecţională şi confiscarea totală a averii;
- ILIE(SCU) N. NICOLAE – născut la 2 septembrie 1912; agricultor; 18 ani muncă silnică şi confiscarea totală a averii;
- NĂSTASE GR. ECATERINA – născută la 24 martie 1901; casnică; 12 ani muncă silnică şi confiscarea totală a averii;
- POPESCU GH. GHEORGHE – născut la 10 martie 1931; student; fiul învăţătorului Gheorghe şi al Mariei Popescu; 8 ani închisoare corecţională;
- POPESCU GR. MARIA – născută la 15 iulie 1908; soţia învăţătorului Gheorghe Popescu; 8 ani muncă silnică şi confiscarea totală a averii;
- SORESCU N. GHEORGHE – născut la 2 august 1925; fiul baciului Nicolae Sorescu şi al Mariei; agricultor; 7 ani închisoare corecţională şi confiscarea totală a averii;
- SORESCU GR. MARIA – născută la 15 iulie 1905; soţia baciului Nicolae Sorescu; 3 ani închisoare corecţională şi confiscarea totală a averii.

Umiliţi şi batjocoriţi, bătuţi şi schingiuiţi în torturi inimaginabile, în cursul anchetelor de la Securitate şi în temniţe, eroii pomeniţi, cărora se cuvine a li se adăuga tânărul invalid de război

- DEACONU GR. ION – născut la 22 iunie 1922; arestat din eroare, datorită asemănării de nume cu Diaconu I. Ion, şi care, la puţin timp de la eliberarea sa, a decedat, din cauza regimului crunt de detenţie –, precum şi un fiu prin adopţiune al satului,
- MARINESCU V. ALEXANDRU – născut la 17 septembrie 1929; originar din Secături-Nucşoara; bacalaureat; condamnat la 20 ani muncă silnică şi confiscarea totală a averii; căsătorit cu Virginia Popescu, fiica învăţătorului Gheorghe Popescu.

Eroilor anticomunişti din satul Poenărei le închinăm un gând de sinceră recunoştinţă pentru sacrificiul lor, dedicându-le versurile inspirate din această luptă curajoasă şi demnă pentru apărarea fiinţei naţionale a neamului românesc:

Jertfindu-vă, sub steagul sfânt
al Patriei, prin timp, durate,
aţi semănat acest pământ
cu dor nestins de libertate !...

O evocare de conştiinţă:

Din pleiada celor 250 martiri creştini, incluşi în monumentalul volum «Martiri, pentru Hristos, în România, în perioada regimului comunist» [Bucureşti, 2007], autentic mausoleu biografic, evocator al unor existenţe umane, cărora comunismul le-a spulberat, în neantul temniţelor, sfintele lor idealuri, 207 au fost ortodocşi, 30 romano-catolici şi 4 protestanţi. Dintre aceştia, 96 martiri au, datorită unei documentări complexe a autorilor, biografii ample, edificatoare, relevând istoria unor vieţi care n-au curs în zadar, dar care au fost frânte premeditat de către totalitarismul comunist în închisori sau, mai grav, în faţa plutoanelor de execuţie. O menţionare alfabetică a martirilor creştini legaţi spiritualiceşte de tărâmul Argeşului şi Muscelului confirmă tributul de suferinţă şi de sânge pe care aceştia l-au dat în lupta inegală cu regimul comunist impus din afară, de către armata sovietică „eliberatoare": Anastase Iancu Gh., **Andreescu Nicolae**, **Constantinescu Ioan**, Despina Andrei Hora, Dinescu Haralambie, Donescu Nicolae, Drăgoi Ion, Drusz Romuald, Enescu Mihai, Leu Grigore, Mănescu Nicolae, Popescu Teodor M., Postelnicescu Ion, Rudeanu, Savu Constantin, Tomescu Gheorghe. Slujitorilor sfintelor altare creştine, li s-au adăugat, în acest context de evocare a martiriului anticomunist, cărturari de seamă ai neamului românesc, precum: istoricul Gheorghe Brătianu, poetul Vasile Militaru, medicul-poet Vasile Voiculescu, etnosociologul Mircea Vulcănescu şi alţii. În acest pomelnic sacru, martirii întru Hristos amintiţi sunt evocaţi, alături de alţi eroi, cu adâncă pioşenie de către cei care au cercetat cu atenţie arhivele temutei instituţii a Securităţii, articolele lor fiind redactate sub imperiul dezvăluirii adevărului despre crimele comise de autorităţile comuniste într-o perioadă neagră a istoriei României, în care partidul unic muncitoresc a dispus, prin teroare, de destinele poporului român, după cucerirea, prin forţă, a puterii politice. Din acest florilegiu al eroismului, este reprodus integral articolul publicistului Adrian Nicolae Petcu, despre

Preotul martir NICOLAE ANDREESCU

Nicolae Andreescu s-a născut în familia muncitorilor Nicolae şi Paraschiva Andreescu. După şcoala primară din Poenărei, între 1930 şi 1938, a urmat Seminarul Teologic din Curtea de Argeş, apoi, între 1939-1944, cursurile Facultăţii de Teologie din Bucureşti. După căsătoria cu Maria Cujbescu la 9 mai 1943, la 14 iunie era hirotonit diacon, apoi, la 20 iunie 1943 preot, pe seama parohiei Maglavit, jud. Dolj, cu numire de la 1 septembrie. La 2 iulie 1948, părintele Andreescu se va muta la Aninoasa, jud. Muscel, ca suplinitor, pentru ca, în 1950, să ajungă, tot ca suplinitor, pe postul de paroh la Nucşoara. A avut doi copii. [*ACNSAS*, fond Informativ, dosar 675, vol. 12, f. 358, 360].

Încă de la începutul instalării regimului comunist din România, părintele s-a manifestat împotriva ideologiei ale cărei instrumente căutau să întineze Biserica. Era circumspect în predicile pe care le ţinea la altar, dar mai ales în relaţia pe care a avut-o cu membrii grupului de rezistenţă al fraţilor Arnăuţoiu, începând cu anii 1949-1950. Întrebat, în mai 1953, de un cleric de ce nu renunţă la parohia din Nucşoara, unde era numai suplinitor, părintele Andreescu a răspuns: „O să mai stau şi eu până când ne va da partidul un şut la toţi preoţii". [*ACNSAS*, fond Informativ, dosar 675, vol. 12, f. 128, 387].

Nu ezita să condamne atitudinea regimului faţă de Biserică, în predicile de la slujbe, după cum se exprima la 9 aprilie 1955: „Să se cureţe mormintele, să se respecte morţii. Să nu vă luaţi după descreieraţii zilei care spun că nu e Dumnezeu" sau cum spunea la 3 iunie 1954: „Lumea s-a îndepărtat de biserică, de credinţă; nu mai simte creştineşte şi mai ales româneşte". El credea că regimul comunist nu va mai dura mult. [*Ibidem*, f. 415, 417, 440]. La 24 aprilie 1954, într-o discuţie cu sursa «Căprioara», părintele spunea că: „Speră să scape de Partidul Comunist care îşi recrutează cadre numai incapabile şi le dă post de mare răspundere şi că mâine, poimâine, vor omorî popii şi intelectualii".

De altfel, la slujba Sfintei Liturghii, părintele Andreescu se ruga pentru toţi cei aflaţi în închisoare, după un pomelnic pe care îl întocmise şi pe care un informator al Securităţii îl furniza organelor de represiune la 22 august 1954. [*Ibidem*, f. 436]. Pentru că era bănuit de legături cu cei din munţi, la 22 septembrie 1955, Securitatea din Piteşti avea să-i deschidă un dosar de verificare informativă. Părintele era considerat că are o atitudine „duşmănoasă şi contrarevoluţionară" şi că

„favorizează elementele fugite în munţi, despre care ar cunoaşte locul unde aceştia se ascund". [*Ibidem*, f. 381-384]. Astfel avea să fie încadrat informativ, corespondenţa interceptată, el, rudele sale şi orice simplă legătură aveau să fie verificate informativ şi în arhivă". [*Ibidem*, f. 363-380]. Însă, unii informatori ai Securităţii întocmeau notele informative la sugestia părintelui Andreescu, după cum sursa „Şoim" informa organele Securităţii la 2 noiembrie 1954: „Aceşti doi informatori îl conciliau pe popă în toate obiectivele pe care le primeau de la tov. Lt. Mugur Mihuţ, iar el (preotul) îi învăţa cum să spună şi ce informaţii să dea". [*Ibidem*, f. 432, 433v.].

Despre cum îi ajuta pe cei din munţi, aflăm din interogatoriul pe care Grigore Poinăreanu îl dădea la 18 martie 1958 în ancheta Securităţii. Acesta susţinea că „prin august 1951 sau 1953, m-am întâlnit cu preotul Andreescu şi mi-a comunicat că banditul Toma Arnăuţoiu ar vrea să stea de vorbă cu mine şi, dacă pot, să dau vreun ajutor bandiţilor". În urma acestei întâlniri, în septembrie, Poinăreanu a dat preotului Andreescu, de mai multe ori, „câteva duble de porumb pentru bandiţi, porumb care era ridicat de preotul Andreescu de la moara, proprietatea mea, din comuna Corbi". Şi astfel au urmat şi alte întâlniri cu părintele Andreescu, prin care trimitea alimente celor din munţi, bani pentru îmbrăcăminte şi încălţăminte, practic clericul nostru fiind intermediar în acest traseu al produselor, cât şi un ajutor pentru şedinţele convocate de Toma şi Petre Arnăuţoiu la care, de altfel, participa. [*Ibidem*, vol. 15, f. 382-386].

În mai 1957, cu ocazia unei sfeştanii făcute în casa nouă din Nucşoara a lui Iancu Arnăuţoiu, preotul Nicolae Andreescu se ruga şi pentru cei doi luptători din munţi: „Dumnezeu să le dea sănătate, să-i păzească şi să le dea puterea de a rezista". Faţă de acestea, Securitatea „a tras concluzia" că părintele Nicolae „nu e străin de existenţa bandiţilor". [*Idem*, fond Documentar, dosar 48, f. 8].

În toamna lui 1957, într-o discuţie dintre Iancu Arnăuţoiu şi preotul Nicolae Andreescu, interceptată de Securitate prin tehnica operativă (instalaţie cu microfoane montată la domiciliu), acesta din urmă afirma că „băieţii au nevoie de încălţăminte nr. 43, 42, 41 şi 39; mai au nevoie de mălai, că în rest au de toate". Astfel, organele Securităţii au putut constata că preotul Andreescu cunoaşte despre bandă, însă nu ştie prin intermediul căror persoane el a ajuns să intre în legătură cu ea". După arestarea Anei Simion şi în urma interogatoriilor la care a fost supusă, Securitatea a aflat că sora ei, Marinica Chircă, era în legătură cu preotul Andreescu Nicolae, „unul dintre principalele elemente de sprijin ale bandiţilor". [*Ibidem*, f. 16, 23].

După descoperirea tehnicii operative în locuinţa lui Iancu Arnăuţoiu, părintele Andreescu a pus în gardă pe toţi apropiaţii săi. [*Ibidem*, f. 26]. Totodată, pentru Securitate, se năruia planul de descoperire a celor implicaţi în mişcarea de rezistenţă din zonă. Faţă de aceştia, organele de represiune vor trece la punerea în aplicare a recrutării părintelui Andreescu, prin şantaj, considerată ca o „necesitate absolută". Deoarece era considerat un „element important şi dificil", părintelui Andreescu i se va înscena o participare la un grup misionar de combatere a stilismului în nordul Moldovei, pentru o lună-două, prin Departamentul Cultelor şi Episcopia Râmnicului şi Argeşului. De la Mitropolia din Iaşi, preoţii vizaţi au fost trimişi în alte localităţi cât mai îndepărtate, astfel, neputând ţine legătura între ei, părintele Andreescu putea fi reţinut. După cele două zile de anchete în care părintele a refuzat să vorbească, Securitatea a plastografiat o scrisoare către familie, fără adresă de expeditor, în care părintele i-ar fi asigurat pe cei de acasă că a ajuns bine şi că urmează să-şi desfăşoare activitatea de misionar timp de o lună de zile. Pentru ca soţia părintelui să nu descopere adresa acestuia, prin protopopul din Curtea de Argeş, Securitatea a constituit grupa „F" pentru a controla întreaga corespondenţă intrată şi ieşită din raion.

Astfel, oficial, părintele Andreescu se afla în misiune în Moldova, iar neoficial, începând cu 2 martie 1958, orele 16,30, se afla în stare de arest pentru 60 de zile în beciurile Ministerului Afacerilor Interne din Bucureşti, fiind suspectat de infracţiunea prevăzută şi pedepsită de art. 1, lit. d şi combinat cu art. 6, al. 1 din legea nr. 199/1950, pentru faptul că „împreună cu alte elemente duşmănoase a favorizat pe membrii unei bande teroriste". A doua zi, avea să fie anchetat chiar de ministrul Alexandru Drăghici. [*Idem*, fond Penal, dosar 50, vol. 77, f. 105. În închisoarea din Bucureşti i se permisese purtarea reverendei].

Potrivit interogatoriilor consemnate la Bucureşti, părintele Andreescu a refuzat de la bun început să vorbească despre legăturile sale şi ale altor săteni cu fraţii Arnăuţoiu. După îndelungi şi chinuitoare anchete, părintele Andreescu a început „să mărturisească" atunci când i s-au pus în vedere declaraţiile altor membri ai grupului de rezistenţă ce fuseseră anchetaţi, susţinând însă că

ar fi avut legături numai după 1955. De asemenea, părintele Andreescu a afirmat că, abia după acest an, l-ar fi atras şi pe preotul Ioan Constantinescu, ceea ce era fals, deoarece, în 23 octombrie 1951, se consumase episodul cu armele ascunse în turla bisericii. Totuşi, cedând anchetelor, în interogatoriul din 8 martie 1958, părintele recunoştea că a avut legături cu „banda" chiar din 1951, relatând episodul cu armele ascunse în podul bisericii din Poenărei". [*Ibidem*, vol. 45, f. 253-271v].

După 23 martie, părintele apare ca interogat la Piteşti, fiind obligat să detalieze din nou legăturile sale cu „banda", datele şi locurile de întâlnire, alte persoane susţinătoare, episoadele în care le furniza celor din munţi alimente şi alte lucruri, chestiunea armelor etc. Va fi interogat timp de un an de zile, până la 18 martie 1959, când la încheierea anchetei, era învinuit de infracţiunea prevăzută şi pedepsită de art. 207, al. 1 din Codul Penal. [*Ibidem*, f. 324].

Părintele a rezistat multă vreme anchetei, însă a cedat odată cu prezentarea unor fapte rezultate de la agentura din celulă, pe care anchetatorii Securităţii o constituiseră. Între anchete, părintele Andreescu a „beneficiat" de „atenţia" unui informator trimis în celulă de către anchetatori, în perioada celor 60 de zile de arest preventiv. Acesta, periodic, uneori chiar zilnic, era scos la „interogatoriu" pentru a întocmi „note de discuţiile purtate cu numitul Andreescu Nicolae în celulă". Astfel, aflăm că părintele Andreescu avea un rol principal, în relaţia sa cu cei din munţi, „să stea de vorbă din partea fugarilor cu diferite persoane din comunele învecinate şi în care putea avea încredere să-i ajute şi pe ei cu alimente, în special, mălai şi pâine. A doua sarcină, care îi revenea, era de a le face «asigurarea liniştei». Asigurarea liniştei fugarilor consta din a trece prin anumite locuri, călare pe cal, într-o zi din săptămâna stabilită de comun acord cu ei. Acest drum se făcea pe traseul care îl parcurgea el de acasă la biserica respectivă, unde făcea serviciul.[...] Ei aveau stabilite anumite întâlniri, spune, la anumite date, ce se făceau de la o întâlnire la alta". Într-o notă din 5 martie 1958, informatorul din celulă spunea despre părintele Andreescu: „Cunoaşte locul precis al bordeielor şi că a fost în ele, ultima dată la anunţarea lor de situaţia cu Anica. Spune că şedinţele se făceau la o lună sau maxim o lună şi jumătate între ei şi se ţineau numai noaptea. Paza se făcea în general de o femeie. Spune că o cunoaşte pe femeie şi a stat de vorbă cu ea. Când mergea la ei le ducea cărţi, ziare şi mâncare, ce putea. Spune că i-a încălţat şi i-a îmbrăcat. Când mi-a spus acest lucru a început să plângă şi a zis că a luat de la gura copiilor şi i-a ajutat pe ei. [...] Spune că la şedinţele lor se discuta despre anumite veşti politice interne şi internaţionale şi alte chestiuni despre care se mai aude în comună în legătură cu ei. [...] De situaţia fugarilor mai cunoaşte preotul Constantinescu, cu care a discutat problema în legătură cu Anica în casă la el, fiind de faţă şi soţia lui. [...] La plecarea din casă, spune că i-a spus soţiei lui că preotul Constantinescu să nu se scoale din genunchi până vine el, făcând rugăciuni în ajutorarea lor, pentru a fi scăpaţi". [*Idem*, fond Informativ, dosar 675, vol. 12, f. 95-95v, 125-126]. Astfel, anchetatorii au putut şti la fiecare anchetă ce nu recunoştea părintele, pentru ca, în final, să i se arate tot ce „omisese", în vederea întocmirii Procesului-verbal de încheiere a anchetei pentru trimiterea în justiţie. Aşa încât, după anchete, i se adresa „colegului de suferinţă" din celulă: „Ce fac, frate, că ăştia cunosc tot în amănunţime ?".

În privinţa legendei în care era angrenat de Securitate pentru a-l recruta, părintele Andreescu îi spunea informatorului că „nici Securitatea nu a fost suficient de deşteaptă", deoarece, se pare, că episcopul l-a lăsat să înţeleagă că este ceva necurat în toată această campanie din Moldova. Astfel, ştiindu-se filat de Securitate, părintele le-a pus în vedere preoţilor cu care trebuia să participe la o conferinţă preoţească faptul că, dacă pe 5 martie 1958, nu va veni la şedinţă, atunci, înseamnă că a fost arestat şi să comunice cui trebuie. [*Ibidem*, f. 141. Este vorba de episcopul Iosif Gafton al Râmnicului şi Argeşului].

Tot din aceste note mai aflăm de anchetarea sa de către ministrul Drăghici care i-a cerut „să dea fugarii, pentru că astfel el va fi pus în libertate". Părintele Andreescu îi confesa informatorului din celulă că „nu se aştepta ca tov. Ministru să-i vorbească aşa de aspru, ci credea că-i va vorbi cu un ton mai moale", şi că i-a cerut să recunoască absolut tot. [*Ibidem*, f. 147]. Însă, chiar dacă Securitatea i-ar fi dat drumul pentru a-i trăda pe cei din munţi, părintele îl întreba pe informator: „Cum poate să facă el lucrul acesta, fiindcă e preot şi nu-i stă în caracter să facă din astea. Chiar dacă va muri, păcatele sunt ale celor ce l-au omorât şi că el este tot cu sufletul curat". [*Ibidem*, f. 148].

Potrivit acestor note, aflăm că părintele Andreescu a fost torturat şi intimidat. Informatorul din celulă spunea despre acestea: „Spune că aseară s-a făcut o înscenare, la anchetă, că bate pe cineva, pentru a-l intimida, însă spune că a fost prea artificială şi că nici popa nu e prost, are o licenţă la bază". [*Ibidem*, f. 148].

În ultima perioadă a anchetei, securiştii au ajuns la concluzia că părintele Andreescu nu putea fi recrutat, „întrucât exista pericolul ca, dându-i-se drumul, acesta să trădeze şi să fugă în bandă".

Cu toate acestea, Securitatea dorea cu orice preţ prinderea grupului de rezistenţă din munţi, convinsă fiind că acest deziderat se poate îndeplini numai cu recrutarea părintelui Andreescu. După chinuitoare anchete, şantaje şi umilinţe, anchetatori, printre care şi căpitanul Nicolae Pleşiţă (la vremea aceea locţiitor al şefului Direcţiei MAI Piteşti), părintele Andreescu era recrutat ca informator, după ce „acesta a dat asigurări asupra totalei sale sincerităţi şi a interesului ce-l va depune în realizarea scopului urmărit de organele noastre [...]. Pregătind până în cele mai mici amănunte combinaţia în care trebuia să intre arestatul Andreescu Nicolae, se spune în documentul Securităţii, şi având convingerea că acesta se va comporta potrivit instructajului (bineînţeles limitându-i-se, în acelaşi timp, posibilităţile de trădare), lucrătorii operativi au pus-o în aplicare".

Potrivit unui memoriu către căpitanul de Securitate Nicolae Pleşiţă, datat 13 aprilie 1958, preotul Nicolae Andreescu, fiind „dovedit tăinuitor şi favorizator al unei bande înarmate, precum a recunoscut la anchetele din 5 martie 1958 şi până astăzi", şi-a „dat seama de pericolul ce-l reprezintă această bandă", că „bandiţii" s-ar putea deda la jafuri şi omoruri, la atacarea maşinilor partidului şi alte turisme, că s-ar putea răzbuna pe oamenii puterii şi că ar împuşca forţele MAI „ce doresc întronarea păcii şi a liniştei în regiunea muntoasă". Prin urmare, se angaja că va contribui la lichidarea bandei, păstrând acest secret încredinţat lui de forţele MAI, depunând următoarele garanţii: „Să fie decapitat, ca un tâlhar de rând; copiii mei să nu se bucure niciodată de un drept în R.P.Română, fiind socotiţi ca pui de tâlhari, care nu merită să stea în rândul copiilor oamenilor cinstiţi din această ţară; soţia mea să fie tratată ca o soţie de tâlhar". [*Ibidem*, vol. 8, f. 201-201v.].

Din toate acestea reiese clar faptul că anchetatorii l-au intimidat cu represiunea la adresa copiilor şi soţiei, poate chiar cu împuşcarea lor. Era o metodă des folosită de anchetatori în interogatoriile la care preoţii de mir erau supuşi.

Astfel, recrutat ca informator al Securităţii, părintele Andreescu trebuia scos din legenda în care fusese introdus. Scoaterea lui din ancheta Securităţii trebuia făcută cu o altă legendă. Aceasta a constat în internarea părintelui Andreescu, cu piciorul în ghips, într-un spital din Bucureşti, întrucât „suferise un accident de circulaţie în urma căruia s-a ales cu câteva fracturi (fapt ireal)". Aici a fost vizitat de familia sa, care aflase de la el în urma unei scrisori, toate consumându-se sub supravegherea atentă a Securităţii. Se pare că toată această acţiune a Securităţii era coordonată îndeaproape de Pleşiţă. [*Ibidem*, vol. 12, f. 180, 188; *Idem*, fond documentar, dosar 48, f. 26-39].

Însă, la 20 mai 1958, cu sprijinul unui trădător, trupele de Securitate reuşeau capturarea grupului anticomunist condus de Arnăuţoiu, şi astfel părintele Nicolae Andreescu devenea inutil pentru planurile organelor de represiune. Astfel, la 22 mai 1958, avea să fie arestat din nou şi depus în penitenciarul din Piteşti, având asupra sa o „rasă preoţească din stofă neagră" şi „două cărţi intitulate Mitropolia Moldovei şi Sucevei", pe care Securitatea nu i le-a mai dat în celulă". [*ACNSAS*, fond Penal, dosar 50, vol. 77, f. 97-97v.]. La consultul medical din închisoare, părintelui Andreescu i se depistase „boală ulceroasă, ulcer gastric". [*Ibidem*, f. 69-69v.]. Ulterior, la 24 octombrie 1958, i se percheziţiona întreaga locuinţă, în urma căreia s-au găsit două arme de vânătoare, un binoclu şi o maşină de frezat cartuşe de arme de vânătoare. [*Ibidem*, vol. 27, f. 74, 77; vol. 45, f. 233].

La proces, preotul Nicolae Andreescu „a recunoscut" toate legăturile şi ajutoarele date celor din munţi, dar i-a îndemnat să nu comită crime şi că el nu a depus jurământ de intrare în grupul de rezistenţă. [*Ibidem*, vol. 49, f. 82-83]. La 19 mai 1959, prin Sentinţa nr. 107 a Tribunalului Militar al Regiunii a II-a Militare, Colegiul de fond, părintele Nicolae Andreescu era condamnat la moarte şi confiscarea totală a averii, în lotul Arnăuţoiu, pentru infracţiunea prevăzută şi pedepsită de art. 207, al. 1 din Codul Penal. [*Ibidem*, fond Informativ, dosar 675, vol. 14, f. 377]. În acelaşi lot avea să fie

condamnată, la 15 ani muncă silnică, şi soţia lui, Maria Andreescu, fiind eliberată la 23 iunie 1964. [*Idem*, fond Penal, dosar 50, vol. 99, f. 158-207].

Executarea sentinţei avea să se consume la 18 iulie 1959, orele 22,15, în aceeaşi zi cu preoţii Ioan Constantinecu, Ion Drăgoi şi fraţii Arnăuţoiu, în incinta Penitenciarului Jilava, potrivit Procesului-verbal aflat în dosarul penal : „Ne-am deplasat la Penitenciarul Jilava pentru a proceda la execuţie. Am constatat că sentinţa a rămas definitivă prin respingerea recursului conform deciziei nr. 283 din 1 iunie 1959 a Tribunalului Suprem, Colegiul Militar şi că a devenit executorie prin respingerea cererii de comutare a pedepsei cu moartea de către prezidiul Marii Adunări Naţionale, în şedinţa din 16 iulie 1959, comunicare făcută de Ministerul Justiţiei, Direcţia Tribunalelor Militare, din 18 iulie 1959, nr. 01116 şi transmisă de Tribunalul Militar al Regiunii a II-a, cu nr. 0338 din 18 iulie 1959, dându-se şi dispoziţiuni de punerea în executare a sentinţei, conform prevederilor art. 14 şi următoarele din Regulamentul privind executarea hotărârilor în care s-a pronunţat pedeapsa cu moartea. Executarea sentinţei fiind fixată la orele 22,15, astăzi 18 iulie 1959, ne-am deplasat cu toţii la locul de execuţie împreună cu condamnatul la moarte sus-menţionat, care a fost scos din penitenciarul Jilava, sub supravegherea comandantului penitenciarului; condamnatul a fost identificat şi apoi legat la ochi. La locul execuţiei, după ce condamnatul la moarte a fost din nou identificat şi datele de stare civilă corespunzând cu cele menţionate în sentinţa de condamnare, judecătorul delegat de Preşedintele instanţei de execuţie a dat citire dispozitivului sentinţei de condamnare la moarte şi a dispoziţiei de executare. Procurorul militar a verificat identitatea condamnatului, supraveghind ca execuţia să se facă potrivit legii. În afară de cei de mai sus, la locul de execuţie a sosit şi o echipă formată din trei militari reangajaţi din personalul militar al locului de deţinere. Executarea sentinţei a avut loc astăzi 18 iulie 1959, orele 20,30, la penitenciarul Jilava prin împuşcarea condamnatului la moarte, menţionat mai sus, cu pistoletul, de către echipa de militari, la comanda dată de directorul Penitenciarului Jilava.

Medicul penitenciarului delegat din partea M.A.I. a verificat şi constatat moartea condamnatului Andreescu Nicolae, după care corpul celui executat a fost preluat de comandantul penitenciarului Jilava, care a dispus înmormântarea în locul unde se înhumează ceilalţi deţinuţi decedaţi". [*Ibidem*, vol. 77, f. 80 v. La 5 august 1959, MAI, Penitenciarul Jilava anunţa, prin postul de miliţie din Corbi, pe Maria Andreescu despre moartea soţului, însă aceasta se afla în închisoare. *Ibidem*, f. 74].

Adrian Nicolae PETCU

PREŢUL TĂCERII...

Prin sentinţa nr. 174 din 12 septembrie 1959, Tribunalul Militar al Regiunii a II-a Militare dispune condamnarea inculpatului DIACONU IOAN – fiul lui Ion şi al Mariei, născut la 10 noiembrie 1925, în satul Poenărei, comuna Corbi, raionul Curtea de Argeş, la 5 ani închisoare corecţională şi confiscarea averii pentru infracţiunea prevăzută de art. 228 din Codul Penal..

Într-o după-amiază însorită de primăvară, când firul amorţit al ierbii încearcă să se trezească la viaţă, mă plimb pe una din uliţele Poenăreiului, admirând noile vile care dau satului meu natal aerul unei staţiuni de vacanţă... La o poartă, sprijinit în toiag, îl văd pe nenea Ioan Diaconu, cu ochii înlăcrimaţi de singurătatea care-l înconjoară, de când a rămas văduv... Mă cheamă să intru în curte şi, stând pe banca din pridvorul casei sale, mi se destăinuie, amintindu-şi anii grei de suferinţă din închisorile comuniste:

„Era în vara anului 1953 şi aveam casa în construcţie... M-am dus la o grădină a mea, în Deal, să-mi tai un căprior pentru acoperişul casei. Locul e aproape de Râpile cu Brazi; am ochit un lemn bun şi am început să tai, cu toporul, copacul tânăr... Deodată, mă trezesc în spate cu un ins înalt care mă întreabă iscoditor:

– Ce cauţi dumneata aici ?...

– De ce mă întrebaţi ? îi răspund eu...

– Eşti pădurar sau brigadier ? mă întreabă el din nou...

– Nu, domnule, sânt pe locul meu şi îmi tai un lemn pentru acoperişul casei...

Neîncrezător în ceea ce îi spusesem, îmi cere să-i dau toporul din mână... Ca din senin, din pădure, a apărut un alt necunoscut, care m-a întrebat dacă sânt din sat, unde am casa... Simţeam că se temeau de mine...

După un ceas de întrebări şi de răspunsuri, bărbatul mai în vârstă a coborât spre casa părintelui Constantinescu... S-a dus, poate, să afle dacă am spus adevărul... Eu eram păzit de primul ins, care-mi spusese că n-am voie să plec...

Pe înserat, s-a întors cel care coborâse în sat, mi-a înapoiat toporul şi mi-a spus că sânt liber să mă duc acasă...

Când să plec, o aud pe Leana strigându-mă... Leana, nevastă-mea, îngrijorată că nu mai sosesc acasă, a venit în Deal să mă caute. Striga disperată după mine: Ioane ! Ioane !... Eu tăceam chitic, fiindcă mi se spusese să nu răspund... Mi-au cerut să nu spun nimănui ce mi s-a întâmplat... După ce Leana a coborât în sat, fiindcă se apropia noaptea, m-au lăsat şi pe mine să plec... Am ajuns acasă, tăcut, îngrijorat, întrebându-mă cine puteau fi necunoscuţii... Nu ştiam nimic de ei... De atunci, nu i-am mai întâlnit decât la proces...

În vara anului 1958, pe când eram la buşteni în Muntele Basa, au venit trei cetăţeni îmbrăcaţi civil, întrebând cine este Diaconu Ioan... M-au luat cu ei şi am ajuns la Postul de Miliţie din Nucşoara... A doua zi, am fost luat de o maşină a Securităţii... M-au dus acasă, au cerut soţiei mele să-mi dea nişte haine şi, de aici, am ajuns, sub arest, la Piteşti...

Mi-au pus la ochi nişte ochelari negri, ca să nu văd nimic ce e în jur şi m-au băgat într-o altă cameră. După o săptămână, m-au chemat la interogatoriu... Am stat nouă luni de zile în beciul Securităţii, apoi, am fost mutat în Închisoarea Piteşti, până la judecarea procesului în septembrie 1959... Aici, l-am întâlnit pe Dode Sorescu, dar aproape nu-l mai cunoşteam; eram atât de slăbiţi şi de chinuiţi amândoi...

Abia, la proces, am aflat că cei doi necunoscuţi erau fraţii Arnăuţoiu, că îşi făcuseră un bordei în Râpile cu Brazi, că spuseseră anchetatorilor cum mă întâlniseră pe mine, în pădure, atunci, când m-am dus să tai un căprior pentru casă...

Dacă ei tăceau, n-am fi îndurat atâta suferinţă !...

Numai pentru motivul că am tăcut, judecătorul m-ar fi eliberat, dar s-a opus procurorul, acuzându-mă de tăinuire...

Şi preţul tăcerii mele a fost condamnarea la 5 ani de temniţă...

După proces, am fost închis la Jilava, unde am stat din '59 până în '63... Am stat în condiţii neînchipuit de grele: frig, foame, bătăi; am rezistat, fiindcă eram tânăr şi puternic...

Pentru un singur cuvânt schimbat cu alt deţinut, eram băgat în „camera neagră", unde primeam 20-25 de lovituri pe spate; după bătaie, eram ameninţat să nu spun şi eram întrebat în batjocură: „– Mă, nenorocitule, te-a bătut cineva ?"...

La Jilava, i-am întâlnit pe: Gigi Paul, Berevoianu, Dode Sorescu, Nelu Chirca...Acolo, am aflat, de la deţinuţi, că au fost condamnaţi la moarte: preotul Ioan Constantinescu şi preotul Nicolae Andreescu, învăţătorul Gheorghe Popescu şi baciul Nae Sorescu de la noi, din sat, şi alţii din Nucşoara, Stăneşti şi Pietroşani.

În '64, s-a dat un decret privind eliberarea deţinuţilor politici... Atunci, am fost eliberat împreună cu Dode Sorescu, Berevoianu, Maria Popescu, Gogu Popescu, profesoara Lilica Constantinescu şi preotesele Justina Constantinescu şi Guţel Andreescu.

Când m-am întors acasă, fiul meu, Nelu, nu m-a mai cunoscut ... Eram atât de schimbat în rău, de chinul îndurat în temniţa din Jilava...

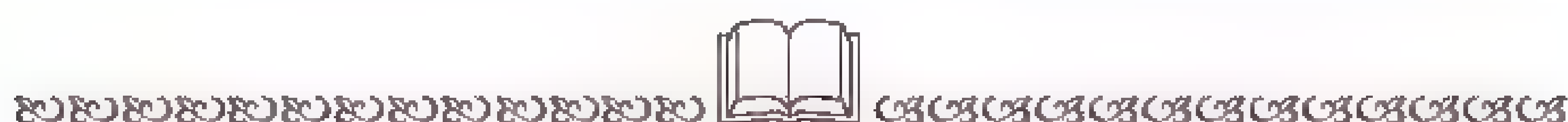
Acasă, nu era deloc bine: pământul îmi fusese confiscat, aşa că am trudit din greu numai cu roadele de pe un pogon al nevesei mele şi din munca braţelor, ducându-mă cu ziua la săteni.

De-abia, după 1989, mi-am redobândit dreptul de proprietate asupra pământului meu... A fost foarte, foarte greu să trăieşti dintr-un pogon de pământ, să-ţi faci o căsuţă şi să-ţi întreţii copilul la şcoală !"...

După mărturisirea sa atât de sinceră, ca o spovedanie târzie, făcută printre lacrimi, mi-am luat rămas bun de la dânsul, încurajându-l şi urându-i să-i dea Dumnezeu sănătate şi viaţă lungă...

Împovărat de greutăţile bătrâneţii, nenea Ioan Diaconu, ştergându-şi discret o lacrimă de pe obrazul brăzdat de suferinţă, mă conduce cu paşi înceţi, parcă nesiguri, spre poartă, spunându-mi cu glas aproape şoptit: „– Să fii sănătoasă, Marinelo !"...

Marinela PĂUNESCU

Iubire furată ...

Întuneric...

Am venit pe lume într-o joi, când clopotele bisericii Văcăreşti băteau de ora prânzului... Era aşa de întuneric, încât mi-am frecat bine ochii să zăresc ceva, dar, nedesluşind nimic, mi-am zis că sunt găzduită tot în pântecul mamei... Mi-au trebuit zece zile să realizez că am ieşit la iveală, aşa că, abia pe 28 septembrie, am fost „declarată"... Şi, de aici, începe nesiguranţa !... A fost să fiu „fecioară", dar, legal, eram balanţă... Am combinat cele două zodii şi mi-am făcut planul pentru o viaţă...

Mă întreb: oare, când am văzut pentru prima oară lumina zilei ?... Tăcerea şi întunericul mi-au ţinut loc de mamă şi de tată; probabil, că nu făceam prea multă gălăgie şi gardienii nu se oboseau să mă bage în seamă... Până la doi ani, n-am reuşit să aflu dacă îţi mai trebuiau şi nişte părinţi ca să apari pe lume; ştiam doar că nu există decât copii, mulţi copii, o cameră mare, imensă, cu o mulţime de pătuţuri la fel, câteva feţe blânde de crescătoare de prunci şi umbra deasă a teilor de pe aleea din curtea Casei copilului de pe şoseaua Kiseleff...

Sărutând icoana...

Văd undeva, în ceață, o fetiță cu bucle negre, cu ochi negri și nas obraznic, îmbrăcată într-o rochiță de catifea azurie, tivită de jur-împrejur cu dantelă albă... O văd cum stă în genunchi în fața unei icoane... Și văd, lângă icoană, o fotografie cu o femeie îmbrăcată într-un costum popular macedonean, care, nu știu de ce, îi e tare dragă...

De fiecare dată când își spune rugăciunea de seară, fetița sărută icoana și chipul femeii din poză, apoi, adoarme, fără să știe că somnul îi e vegheat de Domnul și de îngerașii în care crede...

„Înger, îngerașul meu, ce mi te-a dat Dumnezeu, totdeauna, fii cu mine și mă-nvață să fac bine !... Eu sunt mică; fă-mă mare !... Eu sunt slabă; fă-mă tare !... În tot locul mă-nsoțește și, de rele, mă păzește !... Amin. Dă, Doamne, minte, sănătate mie, și părinților mei, și frățiorului meu, și tăicuțului meu; să vină tata popa de la Poenărei și toți acasă !”...

Până aproape de patru ani, n-am vorbit și poate că ăsta a fost norocul meu... Câte întrebări nerostite ?!!... Prima mea măicuță bună a fost sora mamei, pe care mamă am pomenit-o și mamă mi-a rămas până în ziua de azi... Primul meu frate a fost Dănuț, vărul meu, băiatul măicuței, de care nu m-am lepădat și de care nu mă voi lepăda niciodată, în vecii vecilor... În privința taților, situația e mult mai neclară... Sigur este că primul meu tată a fost tatăl meu cel bun și adevărat, de care îmi aduc aminte încă de la doi ani... Dar, și mai sigur este că, pe același loc, se afla în sufletul meu, soțul mătușii mele, părinte la fel de bun și de adevărat, pe care l-am iubit ca și pe tatăl meu și-l voi iubi mereu...

Despre mama mea adevărată, n-am știut nimic, n-am întrebat niciodată nimic, sigură fiind că orice familie e formată din doi tați, o mamă și un frate... Și așa eram destui !...

Aveam aproape șase ani, când vraja portretului de lângă icoană s-a destrămat...

Prima întâlnire...

Am împlinit șase ani !... Însoțită de „întorsurenii” mei dragi, am luat drumul Bucureștiului... Nu-mi aduc aminte decât strada: doctor Sergiu. La numărul 13, o casă cu etaj, lungă, încovrigată și întunecoasă, cu o curte de piatră rece și umedă... Cum pășești pragul porții grele de fier, zăvorâtă cu două ivăre uriașe, dai peste un fel de curte neprimitoare, cu câine rău, agățat de un lanț ruginit, răstignit pe jumătate într-o cușcă improvizată... Ca să nu fii atacat de chinuitul patruped, trebuie să pășești cu grijă, stâlpind pereții casei, din care răzbesc în afară, prin zid, fire rebele de iederă și mușchi verde și rece. Urcăm, apoi, multe și obositoare trepte de scândură scârțâietoare, înclinate periculos de vertical, cu mâna tremurândă, prinsă nesigur de balustrada din exterior a scărilor, deschid o ușă... În față, o cămăruță antreu, mică și întunecată, iar, în stânga ei, o ușă ce se crapă încet și cu teamă... Pășesc sfioasă, chemată de lumina din încăperea alăturată... Știu că trebuie s-o cunosc pe mama... Știu că toți ceilalți sunt în urma mea... Știu că trebuie să mă port frumos... Am învățat bine lecția... Mai știu că am venit de departe, obosiți și curioși și că cei mai mari au încercat tot drumul să-și ascundă de mine urme de lacrimi... Eu le văd, totuși, și mă întreb ce caută pe fețele lor bune și blânde, când azi, așa cum mi-au repetat-o, deseori, e o zi de sărbătoare pentru noi... N-am auzit până acum de lacrimi de bucurie, de aceea, mă închid în mine și-mi spun că nu poți plânge de fericire... Ciudați mai sunt și oamenii mari !... Suspiciunea mea crește... Îmi trec prin minte o sumedenie de lucruri până să pășesc pe următorul prag... Număr în gând razele de soare ce pătrund timid printre perdelele grele de catifea și pașii ce-i mai am de făcut până când se va împlini minunea... Am ajuns...

Odată intrată în cameră, mă izbește o priveliște nebănuită: în dreapta mea, un divan vechi și prețios, în față, o masă de mahon cu șase scaune sculptate pretențios, vaze de cristal, ca-ntr-un muzeu, galeuri, iar, pe jos, un persan greu și pufos ca plapuma, colorat monoton... Ridic ochii... Pe pereți, o mulțime de picturi, despre care, mai târziu, am aflat că aparțin unor artiști consacrați... Nimic și nimeni nu mișcă în jurul meu... Dintr-odată, ajunge doar cu greu până la mine, un oftat adânc... și suferința lui mă face curioasă. Mi se strânge inima... Iată clipa !... Pe divan, stă o femeie, cu brațele întinse spre mine, cu ochi calzi și umezi de căprioară înjunghiată, acoperită cu un pled greu... Oare, e bolnavă ? Știu că e mama mea, o cunosc din poza de lângă icoană... dar de ce nu mi-au spus că e bolnavă ? Îi deslușesc suferința de pe obraz... Degeaba zâmbește, nu mă înșeală pe mine. Încremenesc la câțiva pași de ea și o privesc cu ochi nesătui, căci este mama mea ! Mama mea !... Are cearcăne mari în jurul ochilor, fața îngrozitor de palidă, de om care n-a văzut lumina zilei mulți ani, parcă vine din altă lume, e slabă, cumplit de slabă, pomeții obrajilor ies puternic în relief... Parc-ar fi o fetiță cuminte, bolnavă și tristă, trăită ani în șir în rugăciune... Arată ca o sfântă, coborâtă din ceruri întru mântuirea noastră... Dar e prea tristă, poate că e cea mai tristă față pe care am văzut-o vreodată și uite că încep și eu să plâng, așa, dintr-odată, înainte chiar de a o îmbrățișa:

– Sărut mâna, mamă ! e tot ce mai pot îngăima... Atât !... Plâng, pentru că toți ceilalți plâng. Și-i las să plângă, pentru că abia acum înțeleg că au nevoie de lacrimile astea...

– Libertatea !... Draga mea !...

Ce voce caldă are !... Pe mine mă cheamă ?...Așa mă numesc eu ?... De ce nu mi-au spus până acum ? ... Dar ce importanță mai are ?... Ne-am regăsit !... În sfârșit !... Ce s-a întâmplat în ziua aceea nu știu. Am aflat, mai târziu, că am adormit plângând, mângâiată de privirea îngrijorată a mamei, că am făcut febră mare și am vorbit toată noaptea în somn, fără noimă...

Acasă...

București !... Gara de Nord !... Zăpușeală... Vară... Echipați de călătorie, cu Mama 'teasa în frunte, ne suim în tren. Pe ea, o cheamă dor greu de plaiuri străbune, pe noi, noutatea expediției... Dănuț stă cuminte lângă bagaje, eu mă zbengui în jurul lui, bunica ne privește cu ochi umezi, cu multă dragoste... Demnă, în costumul național pe care nu-l va lepăda până la moarte, cu sufletul aninat de întâmplări nemaiauzite, bunica ne vede cu ochi ce, parcă, trec prin noi !... Grea pedeapsă ne-a sortit Domnul întru mântuirea păcatelor făcute și nefăcute... Schimbăm tren cu autobuz în Pitești... Plaiuri necunoscute și verzi îmi apasă aduceri aminte... După ore lungi și drepte, ajungem la Cruce. Bunica se închină și noi o imităm... La grea povară se înhamă. Își face croznie cu bagajele strâns legate de bete și purcede la fel de dreaptă la drum... Noi, copiii, o urmăm gălăgioși pe poteci întortocheate, în urcuș continuu. Sărim un pârleaz... Încă unul... Și încă unul... Iarbă grea și udă de rouă ne încurcă picioarele...

– De ce n-o luăm pe drumul pietruit, spre sat ?

Bunica tace. I-e dor de pământ... I-e dor de casă... I-e dor de oameni buni... I-e dor de lumină... Kilometri de urcuș pieptiș prin grădini și gata... Ajungem...

– Mai avem mult ? întreb ca să mă aflu în treabă...

– Nu, am ajuns acasă ! ne duce cu vorba bunica... Urcăm. Coama Hoagei se bănuie printre crengi de cireș. Râpa, uitată de Dumnezeu în capăt de lume, rânjește la noi cu colți de stâncă și strungă de brazi...

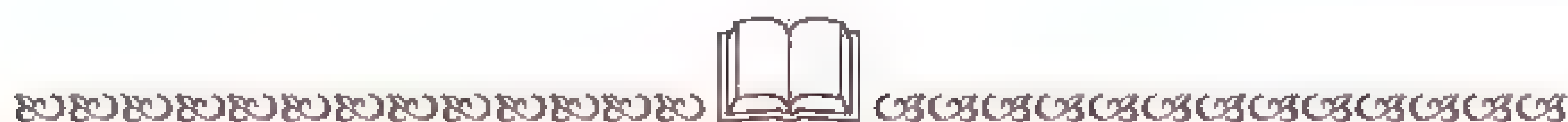
– Mai avem mult ?

– Nu, am ajuns ! răspunde bunica…

Urcăm întruna. Poteca șerpuiește prin grădini cu meri, pruni, nuci… Bunica gândește cu voce tare: – Prea multe garduri despart pământ unit pe vremuri !…

Ultimul pârleaz… Și dăm într-o uliță de țară cu glod unsuros și adânc… Pășim cu grijă. Bunica înainte. Eu cu Dănuț pe urmele ei. Nu mai scoatem nici un cuvânt… Oboseala tristă ne încearcă. Nimeni nu mai spune nimic. Ne auzim pașii călcând apăsat prin noroiul clisos. Și așa, mărunți și neștiuți de nimeni, ne îndreptăm fără vorbă, spre casa noastră, doi nepoți și o bunică…

Justina –Libertatea

Locuri ale luptei pentru libertate

Duminică, 5 octombrie 2008, am vizitat plaiurile istorice ale demnilor şi curajoşilor luptători anticomunişti. Era firesc să trecem pe la Poenărei, pe la Casa memorială a preotului erou Ioan Gh. Constantinescu, condamnat şi asasinat de comunişti. Ne-a însoţit, în excursie, doamna Ioana Raluca Voicu-Arnăuţoiu. Ne-a uimit tenacitatea acestei românce deosebite, fiica Mariei Plop şi a lui Toma Arnăuţoiu, născută în bordeiul de la Râpile cu Brazi, unde a petrecut primii doi ani ai vieţii. E tare mândră când se vorbeşte de bravii săi părinţi.

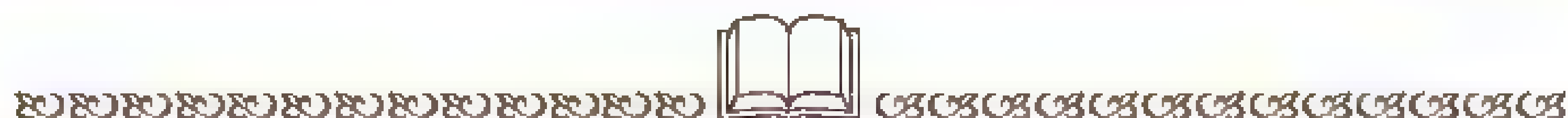
O mare şi incredibilă surpriză a fost că, la casa preotului erou din Poenărei, am avut deosebita ocazie să-i sărutăm mâna distinsei doamne Justina–Libertatea, cea născută, prin „grija" partidului comunist, la Închisoarea Văcăreşti, de către profesoara de istorie, intrată ea însăşi în istorie, Iuliana Constantinescu-Preduţ, fiica preotului, condamnată la 12 ani muncă silnică şi 5 ani degradare civică de către atât de „umanii" comunişti.

Am mulţumit Domnului pentru aceste clipe înălţătoare, am privit cu smerenie spre ultima „reşedinţă" a partizanilor din Munţii Făgăraş şi am plecat spre Nucşoara, unde am întâlnit demne luptătoare supravieţuitoare ale rezistenţei anticomuniste şi unde eroina româncă Elisabeta Rizea ne zâmbea din rai, bucurându-se că nu o putem uita.

Înălţătoare clipe ne-a fost dat să trăim în periplul nostru pe plaiurile de libertate ale martirilor anticomunişti din Muscel !…

Nicolae PETRESCU

PETRESCU NIC. [n. 1936, Aninoasa, jud. Dâmboviţa]. Profesor de matematică. Remarcabil epigramist, autor al volumelor: «Joc fecund» [1996], «Distihuri şi catrene din vremi oligofrene» [2001], «Femeia te ridică, femeia te coboară» [2001], «Vrei, nu vrei, defilăm cu ei» [2005], «Cărticica epigramistului» [2008], «Noi şi ele / cer şi stele» [2008] ş.a.

Însemnări pe o carte:

Poenărei-Muscel – monografie etnoculturală

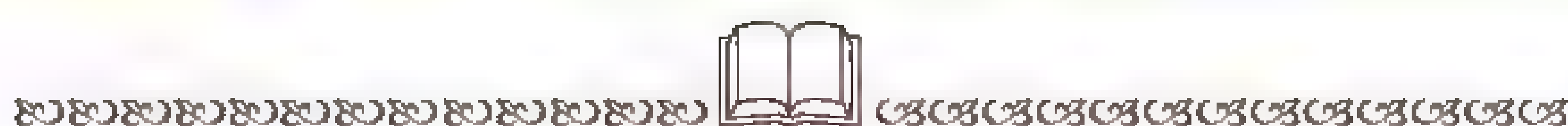
Poenărei – o fărâmă de Românie, ca un filon de aur, un sătuc, dar o veritabilă „oază" de autohtonism românesc, unde se păstrează cu sfinţenie obiceiurile străbune, o aşezare mică, dar cu „o istorie mare, cât pentru o ţară", străveche vatră musceleană, a cărei faimă continuă să stârnească interesul cercetătorilor, se legitimează, în cultura şi spiritualitatea europeană, cu o exemplară monografie, lucrare de referinţă în domeniu, realizată de prof. Grigore Constantinescu.

Admirabil, domnul Grigore Constantinescu, fiu al satului Poenărei, se află la a zecea carte şi anunţă încă vreo zece, în proiect !... Pasionat istoric şi filolog, a abordat prioritar personalităţile literare legate de zona Argeşului şi Muscelului, istoria culturii şi civilizaţiei populare din Argeş, istoria monumentelor de arhitectură ecleziastică şi alte teme. Carte de suflet, această monografie este dedicată aniversării a 480 de ani de la atestarea documentară a satului său natal. În cuprinsul lucrării, predomină informaţiile etnoculturale (toponimia, ocupaţiile tradiţionale, arhitectura populară, portul popular, credinţele şi obiceiurile, superstiţiile, medicina populară, biserica, biblioteca sătească – prima bibliotecă publică rurală din judeţul Muscel, şcoala, muzeul satului, folclorul local, crucile de piatră – mărturii ale credinţei strămoşeşti, monumentul eroilor, Troiţa eroilor rezistenţei anticomuniste, personalităţile, revista anuală «Poenărei – străbuna vatră natală», obiectivele turistice). Datele istorico-geografice (aşezarea, relieful, apele, clima, vegetaţia, fauna, drumurile, atestarea documentară, întemeierea obştii şi a moşiei satului, evoluţia istorică a aşezării, populaţia), date bazate pe o amplă şi minuţioasă documentare, asigură caracterul ştiinţific al monografiei etnoculturale consacrate satului Poenărei. Evocările literare ale acestui mic sat muscelean semnate de scriitorul Marin Ioniţă, poeta Denisa Popescu şi alţii întregesc în mod fericit imaginea de „colţ de rai" a Poenăreilor. Glosarul, bibliografia, indicele selectiv şi ilustraţiile îmbogăţesc conţinutul şi valoarea documentară a monografiei. La apariţia volumului, au contribuit, pe lângă autor, colaboratorii menţionaţi în pagina de gardă: Eugenia Constantinescu – lector, Ion Ilinescu – imagini fotografice, Virgil Baciu – sponsor „exclusiv". De asemenea, publicarea acestei monografii în condiţii grafice moderne reprezintă meritul Editurii «Tiparg» din Piteşti.

Calificat, de localnici, „cel mai frumos sat din lume", satul Poenărei, „un sat-bijuterie", se înscrie printre obiectivele de o atracţie irezistibilă ale judeţului Argeş.

Ilie BARANGĂ

BARANGĂ ILIE – [n. 1939, Costeşti, Argeş]. Remarcabil profesor de limba şi literatura română, bibliograf, publicist, având contribuţii esenţiale la istoria presei argeşene şi muscelene. Autor al volumelor: «Publicaţii periodice în Argeş. 1875-1900 [1971]; «Dicţionarul presei argeşene» [2003], «Dicţionar de sinonime» [2007], «Dicţionar explicativ şcolar» [2008], «Noi contribuţii bibliografice la studiul operei lui Mihail Diaconescu» [2009] ş. a.

Poenărei – file de istorie

Si vis pacem, para bellum !

Constantin Dobrescu-Argeş, „având ca bun prieten pe învăţătorul Nae Andreescu din Poenărei, judeţul Muscel, ale căror şcoli erau despărţite numai de vreo 2-3 km de cale printr-un deal înalt, Toaca, acoperit de o pădure seculară, au făcut planul unui început de apărare naţională, un fel de gherilă, ca, în timp de război, fiecare sat să-i aibă, astfel, apărătorile bine cunoscute şi ca fiecare colţ, fiecare şanţ, să poată fi folosit a se apăra sau a ataca pe inamic, să fie folosit de oricare bărbat sau femeie din sat.

El citise din războiul franco-german din 1870-1871, cum s-au luptat franctirorii francezi contra armatelor germane, care invadaseră Franţa.

Şi au început, în şcoală, exerciţii militare, iar între Muşăteşti şi Poenărei, de elevii lui Dobrescu şi Nae Andreescu, prin desimea pădurilor şi râpilor acelui deal, se dădeau între elevii ambelor şcoli, adevărate lupte strategice.

La aceste lupte, au început a lua parte şi tinerii adulţi, căci se introdusese instrucţia preregimentară în toată ţara, la care erau obligaţi a lua parte atât tinerii de la 18 la 21 de ani, cât şi cei scutiţi de serviciul militar.

Până şi noi, învăţătorii, câţiva ani, în timpul conferinţelor anuale, făceam exerciţii militare sub comanda ofiţerilor la regimentele de infanterie.

Elevii celor două şcoli erau înarmaţi, unii cu puşti, alţii cu săbii de lemn, după gradul ce purtau în acea organizaţie militărească a şcolii.”.

Text reprodus din volumul «Însemnări şi amintiri» [p.18-19]
de Alexandru VALESCU

ALEXANDRU VALESCU [1861-1944] – învăţător, publicist; principalul colaborator al lui Constantin Dobrescu-Argeş, care, după moartea acestuia, a coordonat redacţia «Gazetei Ţăranilor» din Muşăteşti, publicaţie ce apăra drepturile legitime ale ţărănimii. În timpul răscoalei din 1907, a fost arestat ca instigator; în 1919, devine senator de Argeş, din partea Partidului Ţărănesc, din care se retrage în 1922. Înfiinţează şi conduce: Banca „Muşăteşti” [1902], Cooperativa „Masa de Piatră” [1908], Obştea „Mioriţa” din Muşăteşti. Volumul «Însemnări şi amintiri», apărut la Curtea de Argeş, în anul 2008, cuprinde memoriile sale publicate în «Gazeta Ţăranilor».

Si vis pacem, para bellum – maximă preluată din opera scriitorului militar latin Flavius Vegetius Renatus [sec. IV p. H.]; în traducere: „Dacă vrei pace, pregăteşte-te de război !”, care ilustrează spiritul militar şi expansionist al romanilor.

Guerilă (Gherilă) = denumire dată războiului de partizani în Spania şi în ţările Americii Latine.

Franctirori = denumire dată, în Franţa, soldaţilor voluntari care participau la lupta împotriva invadatorilor.

Un eveniment de excepţie: Întâlnirea fiilor satului Poenărei - 2008

În străbuna vatră a Poenăreilor, s-au întâlnit, în ediţia a V-a, la 16 august 2008, fiii acestei localităţi de legendă şi istorie. Comitetul de organizare a manifestărilor cultural-artistice, în frunte cu inimosul fiu al satului, **Virgil Baciu** – sponsor principal –, alături de Sorin Păunescu sau Benone Mitulescu, merită toată lauda pentru reuşita acestei manifestări de suflet. Se respectă cu stricteţe programul dinainte stabilit, anunţat prin invitaţia-program: «Poenărei – 480», cu urarea în spirit şi grai latin: „Vivat, crescat, floreat !"

16 august 2008... Ziua cea mare a sosit. Se apropie de ora 10, când va începe slujba religioasă în biserica satului, slujbă ce va fi oficiată de opt preoţi. Maşinile iau în piept panta cu caldarâmul realizat cu şapte decenii în urmă, apoi, urmăresc traseul autentic reamenajat şi presărat cu bolovani care, din loc în loc, izbesc fără milă caroseria elegantelor autoturisme. Se acceptă orice risc, numai ca să se ajungă la timp la locul manifestărilor.

Ora 10 fix... Clopotele bisericii anunţă desfăşurarea slujbei religioase care începe cu liturghia, apoi parastasul pentru pomenirea celor care au fost cândva locuitori ai satului, dar au trecut în lumea umbrelor. Preoţii fac rugăciunea pentru sănătatea şi prosperitatea celor ce sunt stabiliţi în sat, dar şi a celor ce sunt plecaţi pe alte meleaguri, precum şi a oaspeţilor acestui eveniment remarcabil. Opt preoţi îmbrăcaţi în odăjdii de mare sărbătoare oficiază slujba. Sunt prietenii din localităţile învecinate ai preotului paroh Ion Ţuţă, dar şi prieteni ai localnicilor. Un cor preoţesc pe patru voci, completat cu vocile celor prezenţi, face să vibreze pereţii de lemn, iar sfinţii parcă ascultă împietriţi. Armonia sunetelor şi cuvintele înălţătoare te fac să crezi că pluteşti şi te înalţi spre cupola străjuită de Divinitate. Cei prezenţi se privesc unii spre alţii şi nu le vine să creadă. Aşa un concert nu le-a fost dat să audă nici în marile catedrale.

Spre sfârşitul slujbei, preoţii se aşează în faţa altarului, iar Virgil Baciu invită, pentru prezentarea Monografiei satului Poenărei, pe autorul ei, distinsul profesor Grigore Constantinescu, după care, cu ochii plini de lacrimile bucuriei, mulţumeşte celor prezenţi din sat, dar şi oaspeţilor printre care se numără: profesorul Gheorghe Nicuţ, Adrian Miuţescu, conducerea Fundaţiei «Petre Ionescu-Muscel» din Domneşti, oamenilor de cultură şi artă de la Curtea de Argeş şi Piteşti, precum şi grupului de la Dobrogostea, dar şi celor două televiziuni prezente pentru imortalizarea acţiunii (prof. Sorin Mazilescu va realiza filmul «Fiii satului Poenărei, ediţia a IV-a»).

Totodată, în cuvântul său, Virgil Baciu arătă că „Acest eveniment este dorit şi pentru anii ce vor veni. De locurile mirifice ale Poenăreiului se îndrăgostesc tot mai mulţi din cei prezenţi; drept urmare, numai în acest an, s-au construit patru case, unele sunt în lucru, altele – în reparaţii capitale, dar soluţia salvatoare pentru revigorarea satului şi pentru a se bucura de frumuseţea plaiurilor constă în mai multă atenţie acordată de către

edilii comunei pentru reabilitarea drumului care lasă de dorit sau pentru lucrări de alimentare cu apă şi canalizare, precum şi pentru înfiinţarea unor activităţi care să asigure locuri de muncă şi să se valorifice potenţialul de rodnicie al pământului, iar noi avem datoria morală să ne implicăm cu toţii, pe măsura posibilităţilor noastre, pentru ca satul Poenărei să renască.".

În faţa uşilor împărăteşti, într-o ţinută sobră, cu o voce gravă, ia cuvântul autorul monografiei, prof. Grigore Constantinescu, care prezintă cartea mult aşteptată, pe care şi-o defineşte drept – „povestea adevărată a unui sat mic, dar cu o istorie mare cât pentru o ţară". În continuare, autorul arată, printre altele, că acest eveniment nu ar fi fost posibil fără sprijinul financiar exclusiv al distinsului fiu al satului nostru, Virgil Baciu. Capitolele monografiei referitoare la: cadrul geografic, toponimie, ocupaţii tradiţionale, arhitectura populară, portul popular, credinţe şi obiceiuri, satul în spiritualitatea românească, obiective memoriale, momente de istorie recentă, folclor, satul în evocări literare, obiective turistice reprezintă „un veritabil act de cultură, un act de o excepţională maturitate, înţelepciune şi responsabilitate, un act de patriotism local", pentru care autorul monografiei merită felicitările sincere ale poenărenilor.

În finalul cuvântului său, de la strana cantorului, Constantin Samoilă a mulţumit autorului pentru realizarea acestei prime monografii complete a satului Poenărei, „pentru acest dar cultural atât de necesar spre cunoaşterea complexă a satului de la prima atestare documentară din 1528 şi până în prezent", a mulţumit sponsorului Virgil Baciu care sponsorizează şi revista anuală «Poenărei – străbuna vatră natală», precum şi interpretelor de seamă ale muzicii populare româneşti: Ştefania Rareş şi Valentina Ionescu pentru spectacolul lor artistic, artistului de comedie bucureştean Alexandru Lulescu pentru programul oferit, a felicitat pe membrii tarafului din Retevoeşti, Nicu şi Lenuţa Oprea, dar şi pe micii dansatori din ansamblul Şcolii generale din Corbşori, îndrumaţi de prof. Maria Miu. Apoi, a mulţumit pentru participare celor prezenţi la slujba de excepţie a distinşilor preoţi, încheiată cu cântările: «Tatăl nostru» şi «Mulţi ani trăiască», tonul fiind dat de C. Samoilă. Din cupola bisericii, Iisus Pantocrator ne îmbrăţişează cu urarea de binecuvântare „Pace vouă şi între oameni bună învoire !".

În şir ordonat, se trece la miruire, iar, pe treptele impunătoare ale bisericii care se află în renovare, localnicii şi invitaţii pozează pentru fotografiile de grup sau pentru film, imagini ce vor constitui o mărturie ce va rămâne consemnată în revista «Poenărei – străbuna vatră natală».

Alaiul, în frunte cu cei ce prezintă costumul popular autentic, coboară spre şcoala cu două săli de clasă şi o cancelarie, şcoală ce adăposteşte, în una din clase, Muzeul satului; cealaltă sală, din nefericire, va rămâne liberă, începând cu anul şcolar 2008-2009, deoarece nu mai sunt decât doi elevi în clasa a doua, aceştia urmând a se deplasa în satul Corbşori.

Pentru această ediţie, muzeul a fost completat cu elemente noi ale expoziţiei „Artă metamorfozată" (autor: C. Samoilă), prezentată în prima etapă la întâlnirea din anul trecut.

Masa festivă câmpenească de la care nu lipsesc: mămăliga, sarmalele în foi de varză, telemeaua de oi, cârnaţii şi micii, pastrama de noaten, toate pregătite la faţa locului în tuciuri, chiupuri sau pe grătare uriaşe. Cei ce consumă aceste bunătăţi sunt păziţi de razele dogoritoare ale soarelui de zece corturi aduse special şi montate de acelaşi sponsor sau de perdeaua de brazi. Totul se stropeşte cu bere la halbă din cele 18 butoaie, licoare ce se consumă prin metoda de „autoservire", bunătăţile „alunecând" pe ritmul muzicii populare interpretate de cântăreţii invitaţi, sau pe ritmul dansului popular, la care, în pauza dintre două halbe, se încing hore şi sârbe de se cutremură pământul: „Bat întâi cu dreptu' unu, / apoi, bat cu dreptu' trei, / cât de mare voie bună / este-acum la Poenărei".

Frumoase fete îmbrăcate în costumul naţional specific zonei Muscelului împart celor prezenţi revista «Poenărei – străbuna vatră natală», iar autorul monografiei satului Poenărei dăruieşte fiecăruia cartea sa cu autograf...

Pofta spectacolului se amplifică, dansurile noastre tradiţionale se înteţesc; în horă, se prind toţi, cu mic, cu mare.

Parcă cei prezenţi simt că îşi vor lua rămas bun de la acest teren ce foloseşte, în vreme de sărbătoare, tineretului poenărean pentru jocul de fotbal. Se pare că, începând cu anul viitor, trebuie găsită o altă locaţie: terenul actual fiind retrocedat vechilor proprietari ce aparţin unei alte comune.

Se lasă amurgul, iar muzica se aude de la mare distanţă. Parcă şi animalele de pe izlaz sunt curioase să vadă minunea. Tălăngile vitelor ce se întorc de la păscut vestesc sosirea serii, iar curioşii aşteaptă cu nerăbdare închiderea tot mai festivă a spectacolului. S-a anunţat, pentru ora 22, aprinderea focului de tabără – element tradiţional al serbării, dar şi lansarea spectacolului „Foc de artificii". Curiozitatea se amplifică.

Brazii uscaţi, tăiaţi din perimetrul închis al şcolii, au fost retezaţi şi curăţaţi de crengi care vor folosi la confecţionarea structurii focului de tabără, ce are înălţimea de opt metri. Surla cu această înălţime considerabilă este placată cu crengi verzi de brad care vor avea sarcina să emane răşina, atunci când partea uscată va fi în flăcări. În spatele focului natural, la o distanţă de zece metri, este amplasată artileria grea – instalaţia de artificii –, iar punctul de comandă al acţiunii se află în spatele şcolii.

A sosit clipa mult aşteptată. Pe cer, nici un nor. Parcă şi adierea vântului s-a oprit, pentru a urmări evenimentul. În prima fază, se dă foc surlei din trei locuri; crengile uscate de brad dirijează flacăra către vârf, iar cetina îmbibată cu răşină începe să arunce în aer stropii de steluţe naturale.

Cerul îşi schimbă culoarea din plumburiu în argintiul stropilor de răşină. Faza maximă a focului: flacăra depăşeşte înălţimea unui bloc cu şase etaje. În acest moment, se dă comanda de tragere pentru bateria de artificii.

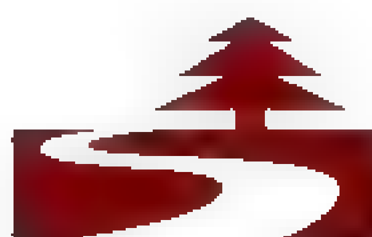
Jeturile pornite spre înălţimi ca nişte şerpi strălucitori ajung la înălţimea ce depăşeşte cota maximă a flăcării şi ploaia de steluţe naturale. Globuleţele multicolore din proiectile se împrăştie în forme dintre cele mai bizare, se combină cu steluţele emise de răşină şi dau un spectacol ce nu poate fi descris în cuvinte.

Cei mai vârstnici se închină, iar tineretul se entuziasmează. Până şi muzica a amuţit. În finalul spectacolului, un ropot de chiote, aplauze şi o bucurie generală dezlănţuită parcă la comandă.

Minunea din Poenărei a fost admirată de localnicii satelor de pe Valea Râului Doamnei, de la Slatina până la Retevoeşti, dar şi de cei de pe Valea Vâlsanului care, peste culmea dintre văi, au admirat spectacolul ce a încheiat marea sărbătoare a satului Poenărei, în care „îngerii au coborât în chip de oameni, iar munţii au miros de primăvară".

Satul Poenărei este satul în care cu adevărat te simţi într-un colţ de rai românesc, satul care nu va fi lăsat să moară; el este leagănul ce nu trebuie să dispară. El va reînvia cu siguranţă.

Constantin SAMOILĂ

Documentar:

PATRIMONIUL BIBLIOFIL DIN POENĂREI

Din tezaurul de valori bibliofile al Bisericii «Cuvioasa Paraschiva», au făcut parte cărţi ritualice de o valoare inestimabilă. Un aspect inedit al provenienţei cărţilor ritualice este consemnat pe o Evanghelie din patrimoniul bisericii. În anul 1822, Episcopia Argeşului preia, prin logofătul Ghiţă Borţosul, vechea Evanghelie a bisericii, întrucât „nu să mai afla altundeva Ivanghelie ca aceia prinu prejururile acestea", oferind, în schimb, o Evanghelie tipărită la Buda, în anul 1812. Nu este exclus ca, în perioada menţionată, Episcopia Argeşului să fi iniţiat o campanie de concentrare a valorilor bibliofile la sediul său, punând, la dispoziţia bisericilor, ediţii ulterioare ale volumelor preluate.

EVANGHELIA [Buda, 1812]

[Depozitul de carte veche de la Mânăstirea Văleni, nr. 898.].

Însemnare în limba română, cu caractere chirilice, pe foaia de gardă a copertei a doua, recto, scris cu cerneală neagră: *«Această <sfântă> şi dumneazeiască carte ce să numeşte Ivangheli este luoată pă / altă Ivanghelie ce au fostu aici la sfânta biserică unde să prăznueşte hramul Cuviósi(i) Paraschivei, care s-au luoată de sfânta / piscupie Argeşul prinu logofătul Ghiţă Borţosul, pentru care că / nu să mai afla altu undeva Ivanghelie ca aceia prinu prejururile / acestea ca aceia şi fiindu că s-au luoatu aceea Ivanghelie ca să fie la politia sf. Ipiscopii aceia şi aici s-au datu / aceasta, însă amu însemnatu şi aceasta că întru acea vreme până / nu să didese acea carte, vitele nóstre de mergea până la apa Vâlsanului /, să poprea de ne apuca suhatu. Iară de cândă s-au datu acea carte /, s-au scrisu aici aceste cuvinte de mai susu arătate şi cine le va strica să aibă a da seama înaintea Domnului nostru I(isu)su H(risto)su Dreptului Judecătoru celu drept şi nemitarnecă şi să fie afurisit şi de 318 sfinţi părinţi şi să-l luvească bubele lui Gheezu şi să umble gemându şi tremurându ca Cainu când au ucisu pre fratele său Avelu.*

Amu însemnatu ca să să ştie să pomenească la cei ce voru ceti. 1822 dechembrie 9. Preotul Gheorghe, proistosul din Poinărei.»

Menţiuni speciale: Textul a fost transcris cu caractere latine de „pr. econ. Ioan Constantinescu, paroh, la 7 sept. 1946" – conform consemnării sale „certificate" cu ştampila Bisericii Poenărei, pe fila 11 verso.

O însemnare de pe foaia de gardă a copertei a doua reprezintă, desigur, o „încercare literară" interesând un anume gen de folclor; însemnarea este datată iunie 1848 şi aparţine lui Grigorie Popescu din Poenărei. Textul este în grafie chirilică, scris cu cerneală neagră: «De ar fi cerul hârtie şi marea toată cerneală, m-aşi învăţa şi eu a scrie. Eu, Grigorie Popesc, la leat 1848, iunie.»

Însemnare pe EVANGHELIE, pe forzaţul copertei a doua: *„1916 noembrie 13, ziua duminică. Au încetat din viaţă tatăl meu, Serafim din Domneşti, şi luni, am plecat cu preoteasa mea, Elena, ca să-l mormântăm marţi, dar când am sosit în Domneşti, era o groază mare de frică că vine nemţi(i), căci era ţara în rezbel cu ei, intrase în ţară pe la Câineni şi venea(u) spre Câmpulung, şi de groază, nu am stat până marţi, ci l-am îngropat luni pe sară, fără pâine, fără ţuică, fără lumânări şi fără lume, nefiind decât trei femei şi un singur om. Preoţi părintele Nicolae Ionescu cu fiul său de la Pârâieşti, preotul George, şi subscrisul, care am citit aproape toată slujba şi am plecat la Bădeşti, de unde eram eu, fiind acolo preot 36 ani, căci era(u) copii(i) mei aci, şi am stat marţi toată ziua, ear miercuri noaptea, au venit nemţii în Domneşti şi au venit şi în Bădeşti, şi în Pietroşani. Mulţime mare de ânfricoşaţi au dormit prin casele oamenilor. Au jefuit de porci, de porumb, au luat soldaţi(i) vitele, câte vaci şi porumb le-au dat. A 2-a zi, au venit alţi(i) şi aşa mereu, au trecut şi au rămas mulţi oameni fără vite şi fără bucate, apoi s-au dus spre Bucureşti dupe*

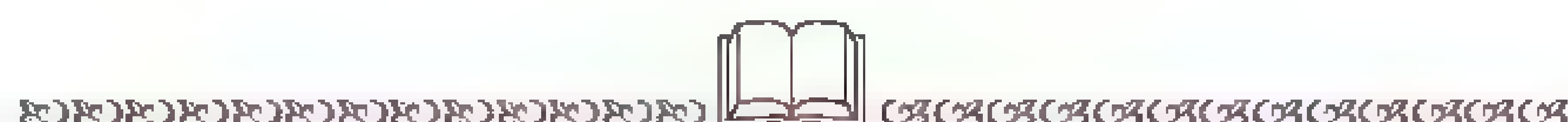
armata noastră. Pe aici, rămâneau numai jandarmi nemţeşti şi ungureşti. Am scris eu, aici, în Poinărei, unde am slujit. Preotu I. Serafimescu."

Pe forzaţul copertei a doua, verso: *„1916 decembrie. Am trecut prin toate satele ţări(i) pe sub munte şi multe sate au rămas pusti(i) fiin(d) oameni fugiţi cum şi din Cîmpulung rămăsese oraşul pustiu fiind toţi negustori(i) fugiţi şi ofici(i) mari. Au început lumea a se trage pe la locurile lor. Pr. I. Seraf. 1916 dec."*

Însemnarea preotului Ion Serafimescu redă atmosfera deprimantă din zona ocupată de armatele germane, exodul temporar al populaţiei care încerca să evite contactul cu forţele de ocupaţie inamice.

Pe o carte religioasă din patrimoniul Bisericii «Cuvioasa Paraschiva» din Poenărei: *„Acest Moltfelnic este al părintelui Gheorghe ot Poenărei cumpărat cu t(a)l(eri) 18, la leat 1831. Preot Gheorghe ot Poenărei"*. Se confirmă, astfel, apartenenţa anterioară a volumului şi valoarea de achiziţionare a acestuia. [Depozit carte veche Câmpulung, nr. 431/1049, f. 4-10, r. „Pop Gheorghe" 432/10, fg cp. 1].

Grecateros

Gând de credinţă:

TREBUINŢA RELIGIEI ÎN OMENIRE

Preacucernici Părinţi, domnilor Învăţători şi fraţi Săteni,

Vă întâmpin, astăzi, cu salutare frăţească şi vă mulţumesc din suflet, pentru marea bunăvoinţă ce aţi avut să veniţi în număr aşa de mare, precum şi pentru frumoasa atenţiune pe care ne-o daţi nouă, membrilor Cercului pastoral şi cultural, ori de câte ori venim în mijlocul dumneavoastră. Un lucru ţin a vă aduce la cunoştinţă că noi, preoţii, nu avem altă deviză decât cultura religioasă morală şi naţională, pentru că toate popoarele care au nesocotit religia păstrată cu valuri de sânge, au căzut şi s-au distrus. Noi, preoţii, urmărim, aşadar, numai aceste lucruri: religiozitatea, moralitatea, naţionalitatea şi Patria.

Cuvântarea mea de astăzi va fi «Despre trebuinţa religiei în omenire». Religia, pe care am primit-o ca moştenire sfântă de la părinţii noştri, cuprinde: 1) Învăţăturile sau dogmele, pe care suntem datori a le respecta; 2) Poruncile, pe care trebuie să le împlinim şi 3) Sfintele Taine, cărora suntem datori a fi părtaşi. Să ne întrebăm acuma: Cine poate ajuta omului în toate acestea ?... Cine dă putere omului la atâtea nevoi sufleteşti şi trupeşti ?... Cine ne încurajează în ceasul morţii, când totul ne părăseşte ?... Singură, numai religia creştină ortodoxă ne poate ajuta la toate acestea. Fraţilor, toţi pronunţă cuvântul religie, dar puţini sunt cei care înţeleg religia şi puţini care o pricep; ba, din contră, mulţi o dispreţuiesc şi vorbesc de ea ca de un rău ce nu le-ar aduce nici un folos.

Dacă strămoşii noştri ar ieşi din morminte, s-ar minuna dacă ar vedea pe ce treaptă de decadenţă ne aflăm cu religia, acest nepreţuit tezaur pentru care şi-au sacrificat unii averi, iar, în timpurile mai apropiate de noi, şi-au sacrificat chiar viaţa pentru apărarea Patriei şi slava sfintei Biserici şi ne-au scăpat din ghearele pierzării ca naţiune.

Cu mare durere, mărturisim că pe mulţi nici nu ne-ar mai cunoaşte că suntem urmaşii şi strănepoţii lor. Moravurile lor curate şi credinţa lor nestrămutată în Dumnezeu le insuflă lor virtutea şi patriotismul cu care au dat ei piept năvălirilor şi veneticilor.

Astăzi, vedem cu durere pe cei mulţi care, îndată ce ajung în societate sau într-o funcţiune mai bunicică, cel dintâi lucru al lor este de a batjocori religia şi a se manifesta că nu mai cred în nimic din cele sfinte. Pe care îl văd că ţine la Biserică, îndată îi dau porecla de bigot şi incult, zicându-i că nu mai este la modă acum şi nu mai corespunde cu secolul civilizaţiei moderne.

Fraţilor, nimeni nu poate fi nenorocit în lumea aceasta dacă îşi împlineşte cu luare aminte poruncile religiei.

Religia este cea dintâi care primeşte pe om în braţele ei, îndată ce se naşte; ea îl povăţuieşte pe drumul vieţii şi chiar îl însoţeşte până la mormânt, ba chiar, şi dincolo de mormânt, nu-l părăseşte. Un filosof, Plutarch, zice: „Pe faţa pământului, veţi vedea, poate, cetăţi fără ziduri, fără legi, veţi întâlni neamuri care nu cunosc scrierea şi întrebuinţarea banilor, dar un popor fără Dumnezeu, fără rugăciuni şi fără religie nimeni nu a văzut.

Cicero, un alt filosof, în opera lui, spune: „Nu este nici un popor, atât de înapoiat şi de sălbatic, care să nu îşi aibă o religie."

Într-adevăr, dacă vom cerceta toate popoarele din toate timpurile, în toate gradele lor de cultură, chiar în starea cea mai sălbatică, vom dovedi că omul are o religie, ridică ochii săi spre ceruri şi este pătruns de presimţire că acolo, sus, există o fiinţă veşnică.

Prin aceasta, se dovedeşte, fraţilor, în modul cel mai sigur, că religia este necesară omului şi că omul este o fiinţă religioasă din natură. Cu toată însemnătatea ce are religia pentru om, vedem, însă, cu părere de rău, că foarte mulţi oameni nu se mai interesează câtuşi de puţin de cele religioase. Dacă apare vreun roman sau apar alte cărţi şi reviste de senzaţie cu conţinut imoral, cum sunt: «Veselia», «Realitatea ilustrată» şi altele, mai toţi sunt gata să le cumpere pe acestea; numai auzind că sunt de senzaţie, toţi au bani pentru a le cumpăra, iar, dacă este vorba de a cumpăra o carte cu poveţe religioase sau o revistă bună şi folositoare, apoi, nimeni nu are timp a le citi şi nici bani a le cumpăra, zicând: „Ia lasă-mă, frate, cu asemenea cărţi, nu sunt de mine, acelea să le cumpere popii şi cei ce au apucat calea bisericii. Şi, atunci, să ne mai mirăm că tineretul din vremurile noastre se dedă la fel de fel de acte imorale până şi la crimă, în apropierea sau chiar sub ochii părinţilor. De nici un lucru nu se vorbeşte cu atâta uşurinţă pe toate scările sociale, ca de religie. Am ajuns timpuri nefericite, în care necredinţa în Dumnezeu se propagă de înşişi aceia ce au pretenţia de a îndrepta moravurile lumii acesteia. Tinerimea de azi creşte fără ruşine de părinţi şi fără frică de Dumnezeu; peste tot, vedem numai desfrânări înfricoşătoare.

O mare durere ne cuprinde pe noi, preoţii, văzând că mulţi dintre tinerii noştri uşurei din fire caută a lua în râs şi a batjocori lucrurile religioase. Şi ce este mai trist, tocmai prin aceasta ei vor să facă şi pe alţii să-i creadă că sunt oameni mai învăţaţi şi cu o cultură superioară.

Fraţilor, în faţa atâtor rele care ameninţă întreg organismul nostru de stat, nu trebuie să stăm cu mâinile în sân, ci să ne întoarcem faţa şi gândul la Dumnezeu, Biserică şi religie, pentru că numai Biserica şi religia au fost, de la început, scutul şi apărătoarea neamului nostru de toate invaziile, în toate atacurile. Scăparea şi refugiul nostru au fost pururea între zidurile Bisericii. Şi dacă, astăzi, avem limba noastră românească, dacă avem o ţară care a ajuns să fie respectată de toată lumea civilizată, trebuie să mulţumim numai Bisericii şi Şcolii, căci numai ele s-au străduit să crească fii demni de iubirea neamului, care au ştiut şi ştiu să-şi apere religia şi Patria cu preţul vieţii lor. Strămoşii noştri au asociat două cuvinte mari în limba noastră românească, cuvinte care au răsunat în urechile şi în inimile lor: iubirea de patrie şi naţionalitate. Aceste cuvinte mari sunt Biserica şi Şcoala. Este un adevăr, fraţilor, care nu se poate tăgădui şi anume că trăinicia şi fericirea unui popor nu se întemeiază decât pe bunul mers al Şcolii şi Bisericii. Astăzi, cele mai puternice şi mai trainice ţări din lume sunt acelea unde Biserica şi Şcoala se află la înălţimea chemării lor şi nici nu se poate în alt fel. Căci Şcoala, pe de o parte, îi luminează mintea omului, îl face să cunoască pentru ce trăieşte şi cum trebuie să trăiască în lumea aceasta, iar Biserica, pe de altă parte, îl îndreaptă către Dumnezeu şi-l îndeamnă să facă fapte bune. Cu un cuvânt, binele şi fericirea omului atârnă de Biserică şi Şcoală. Popoarele fără Biserică şi Şcoală nu pot să trăiască, căci unde este Biserică şi Şcoală, acolo este lumină, şi unde este lumină, acolo este viaţă.

Fraţilor, poporul român a suferit mult în cursul veacurilor, dar tot Biserica le-a oţelit sufletele şi le-a dat credinţă; ea le-a fost balsamul cel răcoritor şi, numai la sânul ei, găseau milă şi ajutor. Am convingerea că, dacă moşii şi strămoşii noştri nu ar fi avut ca povaţă Biserica Creştină, nu ştiu dacă ar fi mai existat ca neam şi nu ştiu dacă am mai fi avut o ţară. Ei aveau, ca şi noi, destule griji şi nevoi; cu toate acestea, sărbătoarea şi în zilele de duminică, nu aveai unde arunca un ac în Biserică, pentru că veneau toţi, cu mic cu mare, în Sfânta Biserică, nu ca în timpul de faţă când fug toţi de Biserică şi Şcoală şi gândesc la furturi, la omoruri şi înşelăciuni, fapt ce le atrage mânia lui Dumnezeu şi pedeapsa Iadului. Căutaţi dar, fraţilor, să mergeţi pe urmele moşilor şi strămoşilor noştri, care şi-au jertfit viaţa pentru dreapta credinţă. Căutaţi dar, fraţilor, cu mic cu mare, tânăr şi bătrân, ori de câte ori sunetul clopotelor Bisericii vă cheamă la rugăciune şi la căinţă, duceţi-vă, căci, dacă nu mergeţi la sfânta slujbă, să ştiţi că pieirea ne aşteaptă. Aşadar, închei cuvântarea mea cu cuvintele: „Lungă şi grea este calea care duce la fericire", „Scurtă şi bătută este calea care duce la pieire". Cel ce vrea să plece la rău e liber, dar va avea să răspundă de fapta lui. Cel ce are urechi de auzit să audă". Binecuvântarea Domnului cu noi, cu toţi. Amin !".

Poenărei-Muscel, 20 Mai 1934.

Pr. Ioan Gh.CONSTANTINESCU

Tezaur folcloric

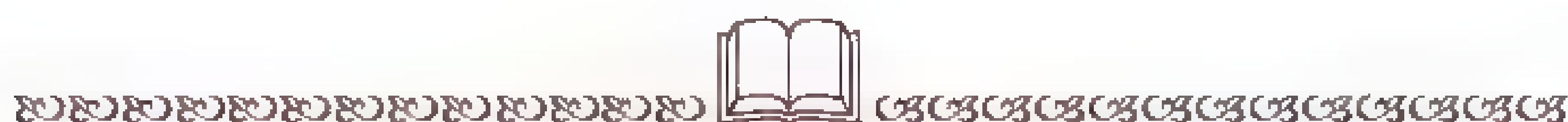
LEGENDA BABEI DOCHIA

În concepţia populară, asocierea mitologico-simbolică dintre piatră şi viaţă transpare în legendele şi basmele românilor cu circulaţie zonală, unii dintre eroii acestora transformându-se în adevărate „stane de piatră". Motivul pietrificării eroilor, frecvent în simbolistica universală şi, implicit, în cea naţională, ca o consecinţă, în acest caz, a „rolului cultelor litolatrice în spaţiul carpato-danubian", se regăseşte în mitul general al Babei Dochia, dar şi în unele legende locale care conferă particularitate, sub acest aspect, zonei etnoculturale Argeş-Muscel. Semidivinitate mitologică, Dochia, era „fiica lui Decebal", care a implorat pe Zamolxis „s-o prefacă în stâncă, pentru a scăpa astfel de urmărirea lui Traian". Împăratului roman îi este atribuită atitudinea meditativ-admirativă consemnată în literatura română: *„Pietroasa ei icoană / nu încetează a iubi; / pre ea pune a sa coroană, / nici se poate despărţi. / Acea piatră chiar vioaie, / de-aburi copere-a ei sân, / din a ei plâns naşte ploaie, / tunet din a ei suspin"*, potrivit «Dicţionarului de mitologie greco-romană şi românească» de Maria şi Radu Cordoneanu. Simbolizând, conform opiniei istoricului literar George Călinescu, „constituirea însăşi a poporului român", Baba Dochia este prezentă în folclorul zonal, în ipostaza unei păstoriţe care şi-a dus oile la munte în zilele de început ale lunii martie, îmbrăcându-se în nouă cojoace, pe care le-a dezbrăcat rând pe rând, sfidând pe „vestitoarea primăverii", luna martie, care a rugat pe prietena sa mai în vârstă, luna februarie, să îi dea, din „zestrea" ei, o zi foarte geroasă, năprasnică, Baba Dochia şi cele 20 de oi ale sale degerând şi transformându-se în stane de piatră. Baba Dochia – această „semidivinitate meteorologică din mitologia românească, purtătoare a prognozelor populare asupra schimbărilor vremii" – apare şi într-o versiune în versuri a legendei culese de la Justina Grigore Grigorescu din satul Poenărei, în 1934, de către echipa studenţească coordonată de Henri H. Stahl, reputatul etnosociolog român efectuând un studiu referenţial despre evoluţia obştii satului Poenărei,

care includea şi folclorul. Din comoara de legende populare locale din satul Poenărei, se remarcă, prin particularităţi evidente, «Legenda Babei Dochia»:

„Baba Dochia era / nici prea bună, nici prea rea, / da' făcea doar ce vrea ea, / dă moşu' ei, n-asculta !... / I-au zis unii să-l asculte / să nu urce sus, la munte, / cu turmiţa ei dă oi / şi s-o pască în zăvoi, / că vremea dă s-o schimba, / va fi vai şi-amar dă ea !... / Cum a venit luna marte, / baba a uitat dă toate; / şi-a-mbrăcat nouă cojoace / şi-a plecat pă cale-n pace, / unde soar'li strălucea / şi iarba verde creştea, / creştea-n munţi şi creştea-n văi, / bună dă păscut dă oi... / A urcat, ce a urcat; / d-un cojoc, s-a dezbrăcat... / Baba să tot încălzea, / că soarili dogorea ! / Cojoacili-şi lepăda, / şi-a rămas doar cu ia !... / O furtună s-a pornit, / norii s-a rostogolit / cu grindină şi cu ceaţă, / baba simţea că îngheaţă: / dă grăit, nu mai grăia, / ghiaţa-n inimă simţea, / oiţele-i îngheţa, / în pietre, să prefăcea, / odat' cu ele, şi ea, / maica babă Dochia !”

Eugenia CONSTANTINESCU

Sărăcie...

Sărăcie, sărăcie,
multă lume mi te ştie:
în casa unui sărac,
pâinea neagră-i cozonac;
pâinea albă-i prăjitură;
fasolea-i era friptură;
vinul – apa din fântână !...
Doar cu vorba se-mbună !
D-aia Domnu' i-a dat parte
de mai multă sănătate,
că nu se-mbuibă din toate !

Gheorghe ILIESCU

Personalităţi în vizită la Poenărei

DRAGOŞ BUCUR

– cel mai bun tânăr actor român al anului 2008 –

Considerat „copil-minune al generaţiei sale", născut în Bucureşti, la 13 iunie 1977, cu experienţă în teatru, film şi televiziune, Dragoş Bucur este unul dintre actorii tineri cei mai iubiţi din ţară. În cariera sa cinematografică, cele mai importante titluri de film sunt: «Marfa şi banii», «Furia», «Visul lui Liviu», «Moartea domnului Lăzărescu» şi primul serial poliţist românesc modern, «Băieţi buni».

Este interpretul rolului principal, Cristi, din filmul „Poliţist, adj." al regizorului Corneliu Porumboiu, distins, la Festivalul de film de la Cannes din mai 2009, cu premiul juriului secţiunii „Un certain regard" şi premiul FIPRESCI, al Asociaţiei Internaţionale a Criticilor de Film. Dragoş Bucur filmează, în India, pentru „The Way Back", viitorul film regizat de reputatul cineast Peter Weir. În filmul «Aproape linişte», inspirat din Mişcarea de rezistenţă anticomunistă din munţi, Dragoş Bucur va fi distribuit în rolul lui Petre Arnăuţoiu, care a trăit ascuns, între 1952-1958, la Poenărei, împreună cu ultimii partizani, în bordeiul de la Râpile cu Brazi.

Lui Dragoş Bucur, i s-a acordat Premiul pentru cel mai bun tânăr actor român al anului 2008. Este căsătorit cu o talentată interpretă de muzică uşoară, Dana Nălbaru, cu care a vizitat, în septembrie 2008, satul Poenărei: *„Am fost prima oară la Poenărei, în 2008. E un loc care ne-a amintit de copilărie, încărcat de istorie, ce păstrează vie memoria celor care au luptat pentru libertate...*

O dată ajuns acolo, e imposibil să nu rămâi vrăjit de frumuseţea locurilor neatinse de modernismul anilor pe care îi trăim şi-ţi doreşti să revii să guşti iar şi iar din fructele proaspete care abundă pe dealurile verzi"...

IONEL CRISTESCU

– poet şi memorialist din Muşăteşti –

Autor al plachetelor de versuri: «Gânduri fără de păcat» [2001], «Izvorul înţelepciunii» [2004], «Rostiri» [2006], «Psalmodiind cu pietate» [2007], «Flori din grădina sufletului» [2008], precum şi coautor al volumelor: «Memorii» – despre C. Dobrescu-Argeş, «Oameni care au fost; Apostolii satului Muşăteşti», «Răscolind cenuşa din vatra strămoşească» ş. a., inginerul-scriitor Ionel Cristescu-Muşăteşti, relevând resorturile intime care l-au determinat să slujească cu real talent pe altarul de lumină al literaturii române, se confesa: „Gândul este ca o pasăre măiastră... După ce gândul zboară, rămâne doar scrisul care este oglinda sufletului... Fiecare vers a sosit nechemat, purtat parcă pe aripi diafane de îngeri păzitori în liniştea vieţii sau în tumultul cotidian. Nu se sfia de nimic. Venea, se aşternea lin pe filele memoriei mele şi aştepta să-l prezint cititorului...".

Participant activ la manifestările prilejuite de „Întâlnirea fiilor satului Poenărei", regretatul scriitor Ionel Cristescu-Muşăteşti reînnoda, astfel, tradiţiile culturale statornicite în secolul al XIX-lea, de către demnii de amintire înaintaşi ai vieţii spirituale a Muşăteştilor şi Poenăreilor: Constantin Dobrescu-Argeş şi Nae Andreescu. Îndrăgostit de plaiurile poenărene evocatoare ale luptei pentru libertate, Ionel Cristescu-Muşăteşti mărturisea: *„Vin cu mult drag în această vatră de românitate, în care comunismul a avut un bastion potrivnic, pentru a cinsti memoria celor care s-au jertfit pentru liniştea noastră de astăzi... Şi prin lupta lor, soarele libertăţii patriei n-a putut fi întunecat pe vecie de norii crivăţului distrugător stârnit din Răsăritul bolşevic... Martirilor anticomunişti din Poenărei li se cuvine suprema noastră recunoştinţă !"...*

MEMENTO

Consolidarea bisericii din Poenărei

În străvechea aşezare de moşneni a Poenăreilor, atestată documentar iniţial la 10 noiembrie 1528, „Biserica de lemn «Cuvioasa Paraschiva», edificată în perioada anilor 1937–1943, reprezintă o chintesenţă a artei meşterilor cruceri din zonă, o realizare de excepţie a arhitecturii ecleziastice din Ţara Românească, un temeinic altar al credinţei ortodoxe la care s-au împărtăşit, din nesecata învăţătură divină, sufletele multor credincioşi.”.

De-a lungul anilor, în noua biserică, au slujit cu credinţă în Dumnezeu preoţii: Ioan Constantinescu – prin osârdia căruia, s-a înălţat, cu ajutorul enoriaşilor, minunatul locaş de închinăciune al satului –, Nicolae Neţ, Ioan Grigorescu, Nicolae Scărlătescu – truditori în păstrarea acestei adevărate bijuterii în lemn, dar şi în îmbogăţirea sa cu odoare sfinte.

După hirotonirea mea ca diacon, la 16 decembrie 2001, şi, ca preot, la 12 ianuarie 2002, de către preasfinţitul Calinic, episcop al Argeşului şi Muscelului, mi-a revenit misiunea de a purta de grijă sfântului locaş din Poenărei încredinţat spre vrednică păstorire. Preocupat continuu de a fi demn de înaintaşii mei, am înfăptuit, cu sprijinul unor oameni de bună credinţă, lucrări de necesară rânduială gospodărească, precum: împrejmuirea bisericii, spălarea splendidei picturi a iconostasului de lemn de către pictoriţa Tatiana Hedeşiu, mochetarea bisericii – cu sprijinul financiar al domnului Radu Hortopan, căruia îi exprim, şi pe această cale, mulţumirile mele sincere.

Dăinuirea acestui înălţător monument de arhitectură, a cărui structură de rezistenţă este continuu afectată de instabilitatea terenului pe care a fost amplasat, impune urgentarea operaţiunii de colectare şi evacuare a apelor subterane ce se infiltrează în fundaţii, fie printr-un canal deschis, fie printr-un sistem prevăzut cu tuburi de ciment, precum şi consolidarea construcţiei pe baza proiectului realizat de ing. Eugeniu Dumitrache şi ing. Ana-Maria Marinescu.

Operaţiunea de consolidare a bisericii – iniţiată cu sprijinul generos al domnului Virgil Baciu, un om cu suflet mare, care a ajutat foarte multă lume din sat şi nu numai – este în curs de desfăşurare, lucrarea necesitând un volum imens de muncă, dar şi de materiale de construcţie, implicit, fonduri greu de asigurat de către mica obşte a satului Poenărei, căreia îi mulţumesc pentru ajutorul dat sfintei biserici.

Îmi exprim convingerea că, în viitoarea pisanie care va consemna contribuţia esenţială a unor oameni de suflet la salvarea acestui splendid monument, vor fi înscrise numele domnului **Virgil Baciu**, precum şi ale altor fii ai satului, conştienţi de valoarea inestimabilă a Bisericii de lemn «Cuvioasa Paraschiva» din Poenărei, osârduitori şi purtători de grijă pentru ca acest sfânt locaş să înfrunte vicisitudinile vremurilor, spre eternizarea luminii divine sădite prin propovăduirea iubirii de Dumnezeu în sufletele însetate de adevărul credinţei strămoşeşti.

Preot paroh
Ion TUŢĂ

Un eveniment publicistic:

Colegiul redacţional al revistei monografice «Poenărei – străbuna vatră natală» salută cu entuziasm apariţia publicaţiei lunare de informare şi atitudine «ARGEŞUL DE NORD», a cărei lansare a fost „oficiată" duminică, 29 martie 2009, la Domneşti, în prezenţa unor personalităţi ale vieţii culturale şi politice din zona de nord a actualului judeţ Argeş.

Distinsul manager Virgil Baciu şi-a propus, prin «Argeşul de Nord», să extindă aria publicistică de la un sat mic, – Poenărei – un sat cu o istorie mare cât pentru o ţară, la o zonă care cuprinde spaţiul vital de plămădire a statului feudal şi independent Ţara Românească, asigurând financiar apariţia unei publicaţii lunare, care se doreşte „o tribună pentru talpa ţării".

Relevându-i meritul incontestabil de a-şi asuma o misiune încărcată de extremă responsabilitate, prezentată succint în editorialul «Un ziar pentru oamenii pământului», urăm colaboratorilor directorului fondator, **Virgil Baciu**, să promoveze, prin articolele lor inspirate, interesele reale ale trăitorilor din vetrele existenţiale plămădite, încă din adâncurile istoriei, în zona nordică a Argeşului şi Muscelului istoric, iar publicaţiei «ARGEŞUL DE NORD» – străvechea urare în spirit şi grai latin: „Vivat, crescat, floreat !".

Un ziar pentru oamenii pământului

Trăim în locuri în care s-a născut veşnicia. Sau, cel puţin aşa le-a definit un mare poet-filozof al nostru. Am văzut lumina zilei la ţară şi am învăţat de la părinţii noştri să respectăm tot ceea ce ne înconjoară, dar mai presus de orice, cele zece porunci.

Ne-am străduit să nu-i dezamăgim şi să ne apropiem cu sufletul de Dumnezeu. Răbdarea a fost şi rămâne una dintre virtuţile noastre tradiţionale. Ea ne-a dat puterea de a trece peste multe greutăţi. Însă, unii ne-au luat-o drept slăbiciune şi ne-au speculat-o, înşelându-ne speranţele. Puţine dintre ele s-au împlinit în ultimii douăzeci de ani şi trebuie să înţelegem că a venit vremea să schimbăm atitudinea. Acum este limpede faptul că trebuie să ne descurcăm prin propriile forţe şi să nu aşteptăm nici ca alţii să ne bage ceva în traistă, dar nici să nu ne lase fără ea.

Acum o sută şi ceva de ani, Constantin Dobrescu-Argeş, Nae Andreescu, Luca Paul, Alexandru Valescu şi alţi iluştri înaintaşi au declanşat o mişcare economico-culturală menită să ridice lumea satului.

Lumea a evoluat, pretenţiile sunt acum mai mari, însă se face prea puţin pentru talpa ţării. Într-o vreme în care informaţia este vitală în orice domeniu de activitate, am considerat necesar să v-o punem la dispoziţie prin intermediul unui ziar care se adresează în special oamenilor care trăiesc la ţară.

ARGEŞUL DE NORD se pune în slujba oamenilor pământului, încercând să-i apropie, să le faciliteze relaţiile de colaborare reciproc-avantajoasă, să le pună la dispoziţie informaţiile necesare, care să le ofere posibilitatea de a face cele mai bune alegeri de fiecare dată şi, de

ce nu, să promoveze persoanele cele mai potrivite să le reprezinte interesele în administraţia locală, judeţeană şi naţională.

Să nu uităm că a fost o vreme în care ţăranii din zona noastră au fost reprezentaţi în Parlamentul României de oameni precum Constantin Dobrescu-Argeş sau Alexandru Valescu !

M-am ridicat din rândul dvs., mă cunoaşteţi şi ştiţi că eu nu sunt omul care să nu duc la bun sfârşit ceea ce încep. Prin acest ziar, încerc să vă pun la dispoziţie un instrument pe care, gestionându-l cu înţelepciune, ne vom îmbunătăţi viaţa de zi cu zi. Încă de la primul număr al ziarului ARGEŞUL DE NORD, veţi avea – sper eu – motive să credeţi că împreună putem reuşi în ceea ce ne propunem.

Aşa să ne ajute Dumnezeu !

Virgil BACIU

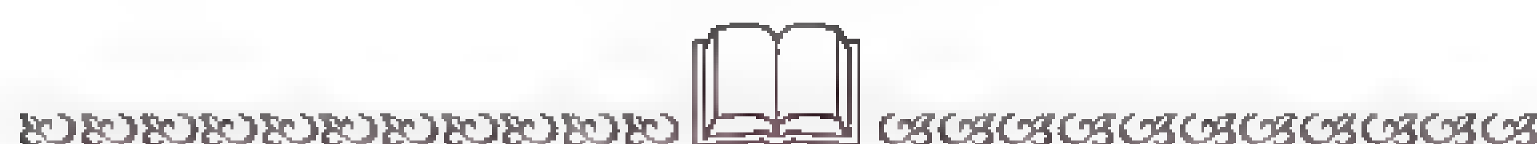
LIRICĂ SATIRICĂ

Rugăminte...

Legile ce-s promulgate
sunt prea puţin controlate...
Au lăsat, pentru controale,
gărzile financiare,
dar ei nu prea ştiu, se pare,
că unii din românaşi
au, la haine, buzunare
şi mai au şi diplomate ?!...
Decât să facă dreptate,
mai bine iau cotă parte...
Nu vorbim de acei care
îi mai fac, ţării, onoare.
Noi vorbim de-acea elită
care umblă după mită !...
Legea lui Ţepeş să fie
pe întreaga Românie:

Hoţii fie traşi în ţape,
nici unu' să nu mai scape !...
Bişniţarii-n puşcărie,
nici unu' să nu mai fie !...
Puturoşii să muncească;
pe la porţi, să nu cerşească !...
Frunzuliţă bob de linte,
eu Te-aş ruga, Doamne Sfinte,
să le dai, odată, minte
la toţi şefii de partide
să nu se mai ponegrească,
forţele să îşi unească
şi ţara să înflorească;
că e mândră şi bogată,
dar e rău administrată !...

Ion FULGA

Neîmpliniri...

Şcoala satului Poenărei uitată de autorităţi

Consecinţa directă a depopulării masive a satului face ca Poenăreiul să fi avut, în anul şcolar 2007-2008, doar cinci elevi în clasele I-IV, pentru ca, în acest an şcolar, să rămână doar trei elevi, fapt pentru care şcoala s-a desfiinţat – sper, temporar – elevii urmând a învăţa în şcoala din satul vecin, Corbşori. În şcoală, acum, fără elevi, funcţionează Muzeul Satului într-o sală de clasă ce nu a fost folosită în scopul ei niciodată de la edificarea construcţiei.

În prezent, şcoala este lăsată în părăsire, acoperişul s-a degradat, planşeul plânge de fiecare dată când ploaia îl scaldă, ferestrele nu mai au cercevele, iar geamurile au fost înlocuite prin bunăvoinţa celor ce au realizat Muzeul, cu o folie de polietilenă. Plâng portretele scriitorilor cândva expuşi pe pereţi, acum zăcând pe pardoseala mucegăită de vreme. Plânge întreaga construcţie, deoarece nimeni nu se mai interesează de ea, de parcă nu vom mai avea nicio speranţă de revigorare a satului, diriguitorii nu vor să ştie şi să acţioneze pentru păstrarea mijlocului fix. Mare păcat !...

Ar trebui întreţinută construcţia şcolii măcar pentru ce a reprezentat ea împreună cu dascălii săi în perioada de început a învăţământului şi până mai ieri, dar şi ceea ce reprezintă azi Muzeul Satului conceput sub genericul «Poenărei – străbuna vatră natală» şi realizat cu mult suflet de câţiva fii inimoşi ai acestei aşezări.

Nu trebuie lăsată să moară şcoala din Poenărei, pentru că, implicit, va muri şi satul – cel mai frumos sat din lume – „pitit printre dealuri şi sub munţi, răsărit parcă dintr-o sămânţă purtată de vânt, însingurat ca stânca ţâşnită din valuri, leagăn al unui popor ce nu trebuie să dispară de pe harta lumii, o lume dintr-o poveste prin care păşeşti spre Rai, iar Dumnezeu te prinde de mână".

Constantin SAMOILĂ

Crucea eroilor Rezistenţei anticomuniste

Cu prilejul primei Întâlniri a fiilor satului Poenărei din anul 2004, domnul primar Mihai Ungurenuş a propus, ca obiectiv prioritar, „**ridicarea unei imense cruci închinate eroilor Rezistenţei armate anticomuniste de pe versanţii sudici ai Munţilor Făgăraş**, pe Dealul Toaca, vârful cel mai înalt şi mai vizibil de pe golul Poenăreilor, în apropierea locului unde au fost prinşi ultimii dintre partizanii care au luptat pentru libertate şi pentru o viaţă mai bună". Din păcate, acest proiect extrem de important nu s-a realizat până în prezent, din diverse cauze, invocându-se, printre altele, inundaţiile din anul 2005, care au pus mari probleme financiare autorităţilor locale. Deşi o altă cauză „obiectivă": criza economică mondială, poate fi invocată acum, spre justificare „oficială", sperăm că viitoarea întâlnire a fiilor satului nostru se va desfăşura lângă acest obiectiv memorial de rezonanţă naţională, în cadrul feeric al naturii de la Lacul Roşu. Ar fi o întâlnire mult mai motivată, întrucât, prin acest însemn al credinţei strămoşeşti, s-ar întipări, în minţile generaţiilor prezente şi viitoare din zonă şi nu numai, uriaşul tribut de sânge dat de neînfricaţii fii ai satului Poenărei căzuţi în lupta pentru reîntronarea libertăţilor democratice în România.

Grigore CONSTANTINESCU

Pomicultura în Poenărei

DIN SFATURILE UNUI HORTICULTOR

Primăvara, când pământul umed începe să se încălzească, iar soarele nu este încă arzător, este vremea ideală pentru semănat şi plantat.

CULTURA POMILOR FRUCTIFERI

PLANTAREA

Perioada de plantare corespunde perioadei repaosului vegetal, adică primăvara – între 1 martie şi 25 aprilie – şi toamna – între 25 octombrie şi 10 decembrie.

Înaintea plantării propriu-zise, se sapă gropile la 40x40x40 cm şi se fasonează rădăcinile pomului.

Materialul săditor fasonat se introduce într-o mocirlă compusă din balegă proaspătă de bovine, pământ şi apă, în aşa fel, încât fiecare ramificaţie să fie acoperită cu o peliculă fină din această compoziţie. Pomul trebuie plantat la adîncimea la care a cresut în pepinieră, adică cu punctul de altoire aflat la 2-3 cm deasupra nivelului solului.

Foarte important ! La plantare, nu folosiţi gunoi proaspăt sau îngrăşăminte chimice, deoarece, procedând astfel, se compromite prinderea pomului.

STROPIREA

Dacă nu s-a efectuat tratamentul de iarnă, putem încă folosi unele dintre substanţele următoare, cât mai repede posibil: **Oleocarbetox**, **Carbetox**, **Aplaudus** sau **Confidor**.

Următorul tratament se va efectua la un interval de cel puţin 10 zile cu sulfat de cupru fără var.

Atenţie ! În timpul preparării şi administrării soluţiilor pentru combatere, feriţi-vă de contactul direct cu acestea, nu consumaţi alimente şi nu fumaţi !

ALTOIREA

Altoirea pomilor în despicătură este o operaţie care se poate efectua primăvara, în perioada menţionată mai sus.

Trebuie menţionat că toate muncile agricole depind foarte mult de mersul vremii.

Dacă doreşte cineva informaţii detaliate, mă poate contacta la telefon 0744895690.

Sorinel PĂUNESCU

COORDONATE SPIRITUALE

PENTRU SUFLETUL DUMNEAVOASTRĂ:

decalogul

sau

Cele 10 porunci date de Dumnezeu, prin proorocul Moise:

I– *Eu sunt Domnul Dumnezeul tău; să nu ai alţi Dumnezei afară de Mine.*
II– *Să nu-ţi faci chip cioplit, nici altă asemănare să te închini lor.*
III– *Să nu iei numele Domnului Dumnezeului tău în deşert.*
IV– *Adu-ţi aminte de ziua Domnului şi o cinsteşte.*
V– *Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, ca bine să-ţi fie şi ţie şi mulţi ani să trăieşti pe pământ.*
VI– *Să nu ucizi.*
VII– *Să nu fii desfrânat.*
VIII– *Să nu furi.*
IX– *Să nu ridici mărturie mincinoasă împotriva aproapelui tău.*
X– *Să nu pofteşti nimic din ce este al aproapelui tău.* [Ieşirea, XX, 2-17]

fericirile

reprezintă, în mod condensat, învăţătura lăsată de Mântuitorul în chip direct credincioşilor, pentru dobândirea mântuirii. Fericirile întregesc şi desăvârşesc Poruncile Decalogului.

I– *Fericiţi cei săraci cu duhul, că a acelora este împărăţia cerurilor.*
II– *Fericiţi cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.*
III– *Fericiţi cei blânzi, că aceia vor moşteni pământul.*
IV– *Fericiţi cei flămânzi şi însetaţi de dreptate, că aceia se vor sătura.*
V– *Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui.*
VI– *Fericiţi cei curaţi cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.*
VII– *Fericiţi făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.*

VIII– *Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a acelora este împărăția cerurilor.*

IX– *Fericiți veți fi când, din pricina Mea, vă vor ocărî şi vă vor prigoni pe voi şi, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră. Bucurați-vă şi vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.* [Matei V, 3-12].

Rugăciunea minții și a inimii

Doamne Iisuse Hristoase,
Fiul lui Dumnezeu,
miluieşte-mă pe mine păcătosul, robul Tău !

în memoriam:

Au plecat dintre noi...

Au plecat dintre noi să se odihnească pentru veşnicie, în lumea de dincolo, unde „nu este nici durere, nici întristare, nici suspin, ci viață fără de sfârşit":

† *Victoria Baciu [1922 -2008]*
† *Petre Păunescu [1935-2008]*
† *Elena Păunescu [1942-2008]*
† *Ion Vlad [1933-2008]*
† *Maria Păunescu [1939-2009]*

Dumnezeu să-i odihnească în pace, iar noi să le păstrăm o vie amintire, fiindcă, acum, fără ei, satul Poenărei e tot mai sărac în oameni buni şi harnici !...

† Profesorul VASILE PĂUNESCU [1924-2008]

Anul trecut a înnegurat inimile multor consăteni, care şi-au îngropat, în cimitir, pe cei dragi lor şi nu numai lor, ci şi întregii obşti din ce în ce mai puțin numeroase a satului Poenărei. Ne-a părăsit, trecând dincolo, pe tărâmul vieţii veşnice, regretatul profesor

Vasilică Păunescu, care s-a ridicat la lumina vieţii noastre efemere, în ziua de 18 ianuarie 1924, în familia vrednicilor de pomenire gospodari Ion şi Filofteia Păunescu.

Dovedind o dorinţă rar întâlnită de a se înălţa pe culmile acestei trăiri pământeşti, a urmat, după Şcoala primară Poenărei, cursurile Liceului «Mihai Viteazul» din Bucureşti, apoi, cele universitare ale Facultăţii de Ştiinţe Juridice [1958-1960] şi Facultăţii de Filologie [1960-1965] din Universitatea Bucureşti, obţinând diploma de licenţă în filologie.

A fost un dascăl foarte apreciat în colectivul educaţional unde a funcţionat, dovedind multă dăruire pedagogică şi dragoste pentru elevii săi, ca profesor de limba şi literatura română, la Şcoala generală din Corbşori. Deşi făcea zilnic o navetă extrem de obositoare, indiferent de condiţiile atmosferice nu întodeauna favorabile: pe ploaie, ori pe zăpadă, drumurile sale spre Corbşori erau parcurse cu credinţa că trebuie să te sacrifici ca să poţi forma cu adevărat oameni. Calea sa de viaţă s-a îngemănat cu cea a viitoarei soţii, Alexandrina Dumitrescu, profesoară, originară din Ulieşti, judeţul Dâmboviţa. Din păcate, acest drum comun s-a frânt, prin trecerea timpurie în eternitate a iubitei sale, Dida.

Vasilică Păunescu rămâne, în memoria consătenilor, prin căldura cu care şi-a crescut fiul adoptiv, pe Sorin, prin inedita «Catagrafie a fiilor satului Poenărei» elaborată în anul 2007, dar şi prin interesantele sale articole inspirate din viaţa satului natal pe care l-a iubit cu dragoste statornică, nepărăsindu-l niciodată. Fie-i ţărâna uşoară şi amintirea veşnică !...

Gheorghe-Dodică PĂUNESCU

- DIN ÎNŢELEPCIUNEA POPOARELOR -

Învaţă !...

Învaţă, de la apă, să ai statornic drum;
Învaţă, de la flăcări, că toate-s numai scrum;
Învaţă, de la umbră, să taci şi să veghezi;
Învaţă, de la stâncă, cum neclintit, să crezi;
Învaţă, de la soare, cum trebuie s-apui;
Învaţă, de la piatră, cât trebuie să spui;
Învaţă, de la vânturi ce-adie pe poteci,
Cum trebuie, prin lume, de liniştit, să treci;
Învaţă, de la toate, că toate sunt surori,
Cum treci frumos prin viaţă, cum poţi frumos să mori;
Învaţă, de la vierme, că nimeni nu-i uitat;
Învaţă, de la nufăr, să fii mereu curat;
Învaţă, de la flăcări, ce-avem de ars în noi;
Învaţă, de la apă, să nu dai înapoi;
Învaţă, de la umbră, să fii smerit ca ea;
Învaţă, de la stâncă, să-nduri furtuna grea;

Învață, de la soare, ce vreme să-ți cunoști;
Învață, de la stele, că-n cer sunt numai oști;
Învață, de la greier, când singur ești, să cânți;
Învață, de la lună, să nu te înspăimânți;
Învață, de la vulturi, când umerii ți-s grei
Și du-te la furnică, să vezi povara ei.
Învață, de la floare, să fii gingaș ca ea;
Învață, de la oaie, să ai blândețea sa;
Învață, de la păsări, să fii mereu în zbor;
Învață, de la toate, că totu-i trecător !...
Ia seama, fiu al jertfei, prin lumea-n care treci,
Să-nveți, din toate, a piere, ca să trăiești pe veci !...

-Rudyard Kipling-

PENTRU LINIȘTEA DUMNEAVOASTRĂ...

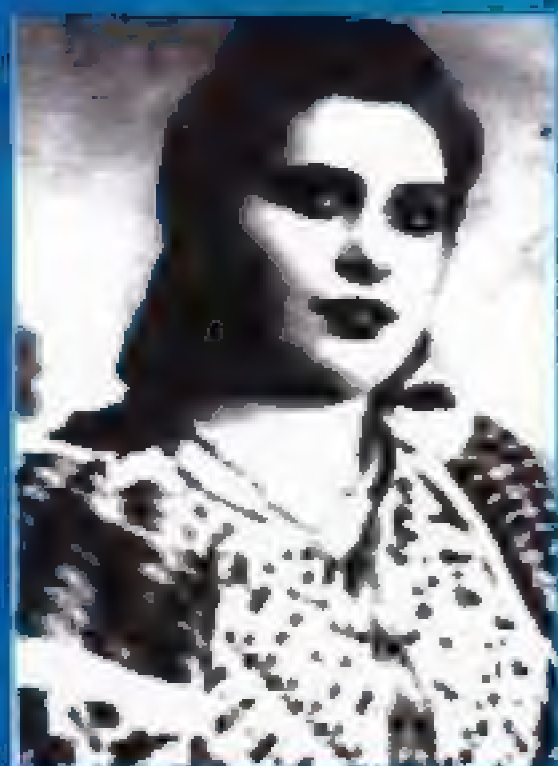
„Terapie" antistres

- *Taci și lasă-i pe alții să vorbească. Vorbitul crește tensiunea arterială.*
- *Ia, zilnic, o pastilă de vitamina C..*
- *Consumă ciocolată, dar nu mai mult de 2-3 pe săptămână. Acesta este cele mai bun euforizant antistres.*
- *Apără-ți viața particulară și nu invita acasă colegii de serviciu.*
- *Ascultă „Crearea lumii" a lui Vanghelis, considerată, la ora actuală, cea mai bună piesă antistres.*
- *Râzi cât mai des posibil. Așa te vei descărca agreabil de adrenalina în exces.*
- *Deși pare greu de crezut, cafeaua nu combate stresul. Nu bea mai mult de trei ceșcuțe pe zi.*
- *Machiajul (bărbieritul) scade secreția hormonilor de stres.*
- *Când ești pe punctul să explodezi de nervi, folosește un truc infailibil: masează-ți plexul solar.*
- *Bea cât mai multă apă. Se elimină, astfel, toxinele acumulate din cauza surmenajului.*

[Sfaturile psihosomaticienilor de la Boston University pentru combaterea acestei maladii]

CONDAMNAȚI LA ANI DE TEMNIȚĂ PENTRU LIBERTATEA NEAMULUI ROMÂNESC !

MARIA
preot N. ANDREESCU

JUSTINA
preot I. CONSTANTINESCU

Prof. Iuliana
CONSTANTINESCU-PREDUȚ

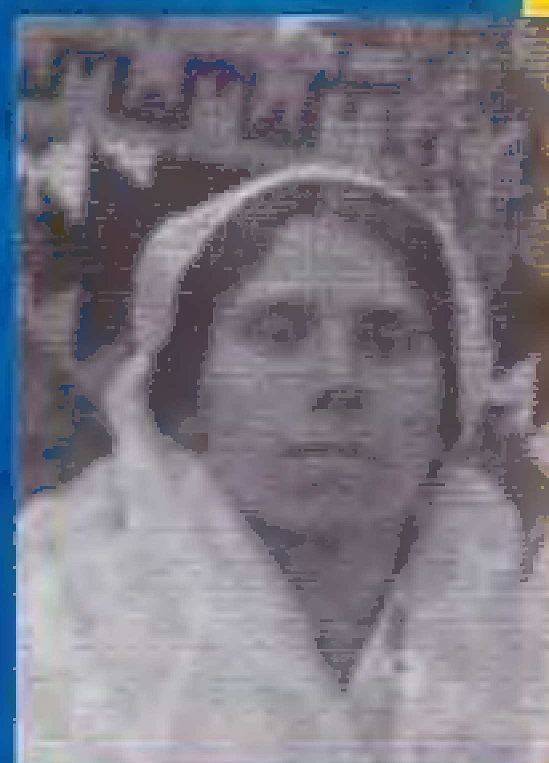

Justina-
Libertatea

Ion DIACONU

Nicolae ILIESCU

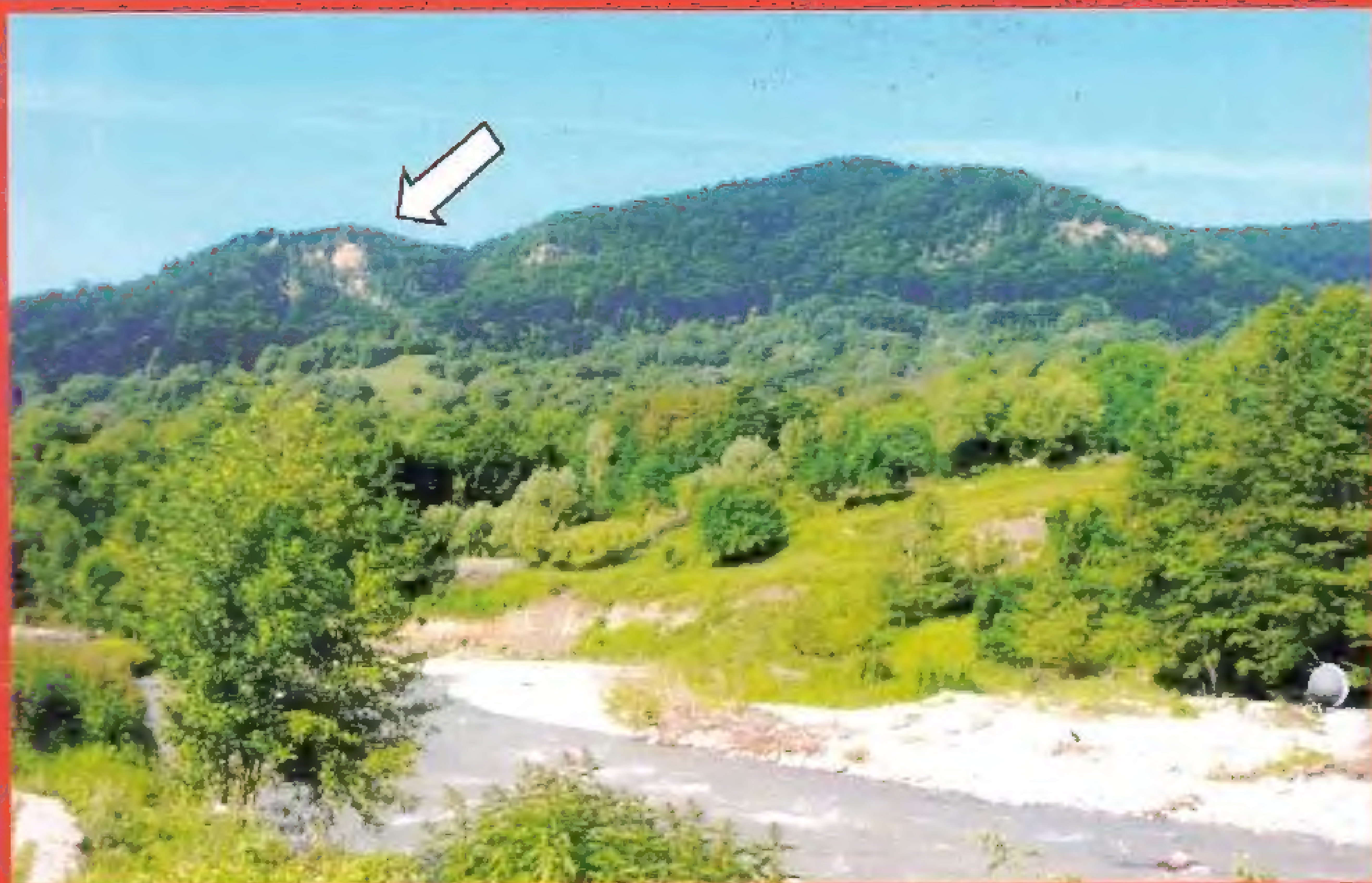

Maria
inv. Gh. POPESCU

Student
Gheorghe Gh. POPESCU

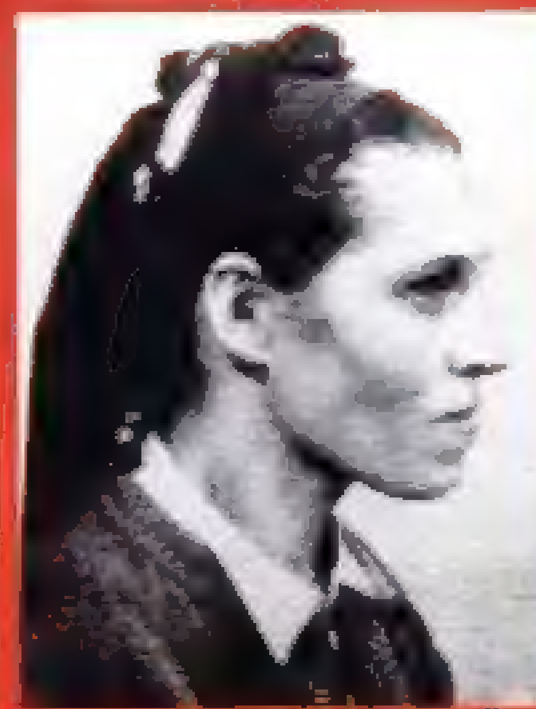

Maria SORESCU

Gheorghe SORESCU

Bacalaureat
Alexandru MARINESCU

BORDEIUL DE LA „RÂPILE CU BRAZI" DIN POENĂREI
a fost, în perioada anilor 1952-1958, ultimul adăpost al partizanilor din Gruparea de rezistență armată anticomunistă «Haiducii Muscelului»: Petre Arnăuțoiu, Toma Arnăuțoiu, Constantin Jubleanu și Maria Plop. În bordei, s-a născut, în 1956, fiica acesteia, Ioana.

				
Petre ARNĂUȚOIU	Toma ARNĂUȚOIU	Constantin JUBLEANU	Maria PLOP	Ioana

Colegiul redacțional:
Director coordonator / sponsor – Virgil BACIU
Redactor – Grigore CONSTANTINESCU
Tehnoredactor – Grigore CONSTANTINESCU
Secretar de redacție – Constantin SAMOILĂ
Lector – Eugenia CONSTANTINESCU
Ilustrații – Virgil BACIU
Prepress – Mirela FLOREA

Tiparul executat la S.C. TIPARG S.A.
I.S.B.N. 973-7734-44-0